

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wieczorem. Cena 20 groszy. Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 22-222. Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

Lot polski nad Syberią

Plk. Filipowicz i kpt. Lewoniewski chcą pobić rekord francuski
Po 5 godzinach samolot widziano w Moskwie

Z Warszawy donoszą:
Wczoraj o godz. 10.56 rano z lotniska na Okęciu wystartował w kierunku Rosji samolot „PZL-19” ze znakami rejestracyjnymi „SP-AHH”, pilotowany przez kpt. Józefa Lewoniewskiego z pasażerem podpułkownikiem Czesławem Filipowiczem, dyrektorem departamentu lotnictwa cywilnego w ministerstwie komunikacji i wiceprezesem LOPP'u. — Start odbył się na Okęciu, bowiem lotnicy chcieli do ostatniej chwili utrzymać w jak najgłębszej tajemnicy swoje przedsięwzięcie.

Rano ppłk. Filipowicz zgłosił się na lotnisko Mokotowskie, gdzie dopełnił wszystkich niezbędnych formalności, ostemplował dokumenty i książkę podróży oraz paszporty. Tam też również odbyła się odprawa celna.

Celem lotu jest odebranie francuzowi Lalouette posiadanego przez niego rekordu długości lotu bez lądowania,

który zdobyty został przezeń w roku 1931 i wynosił 2.912. — Aby pobić ten rekord, nasi lotnicy muszą przelecieć przynajmniej 3.112 klm. Dodać należy, że rekord ustalony przez kpt. Skarżyńskiego dla jednomiejscowych samolotów turystycznych

wagi do 450 klg. wynosi 3.582 klm.

Ponieważ równinne tereny Rosji sowieckiej najlepiej nadają się do lotów długodystansowych, wybrano jako kierunek lotu Warszawa — Syberja.

Lot więc prowadzi w kierunku gór Uralskich, następnie przez Czelabińsk kieruje się wzdłuż kolei syberyjskiej. Jako krańcowe lotnisko wybrali nasi piloci miasto Nowosybirsk i lądować będą dopóki starczy im benzyny w zbiornikach.

Samolot „PZL-19”, na którym brał udział w Challenge w roku 1932 kapitan Giedgowd, został odpowiednio przerobiony. Zbiorniki zostały przebudowane tak, że mogą zabrać 650 litrów benzyny.

Ponieważ samolot ten zużywa przeciętnie 25 litrów benzyny na godzinę, paliwa starczy naszym lotnikom na 26 godzin lotu w najgorszych nawet warunkach atmosferycznych. Samolot „PZL-19” leci z przeciętną szybkością 200 klm.

na godzinę, a więc benzyny wystarczy na przelot 3.600 klm. Na lotnisku obu zawodników zebrał wiceminister komunikacji inż. Czapski, oraz rodziny i przedstawiciele władz lotniczych. Jak wiadomo, kpt. Lewoniewski jest ożeniony z

b. wicemiss Polonia, hrabianką Rzyszczewską z domu. Kapitan Lewoniewski ma 33 lata. Pracuje w lotnictwie od bardzo dawna. Ukończył w Paryżu Ecole Supérieur z dyplomem inżyniera mechanika.

Ostatnio przeniesiony został do departamentu aeronautyki w ministerstwie spraw wojskowych. W swoim czasie kpt. Lewoniewski projektował lot dookoła świata, który ze względów technicznych nie odbył się.

Podpułkownik Czesław Filipowicz w czasie wojny był obserwatorem. Latał wówczas, jako obserwator obecnego pułkownika Rayskiego, tworząc z nim jedną załogę. Po ukończeniu wojny bolszewickiej został wysłany do Paryża, jako szef zakupów lotniczych. Następnie powrócił do departamentu aeronautyki. W roku 1928 mianowano go pełniącym obowiązki naczelnika lotnictwa cywilnego w ministerstwie komunikacji. Po przemianowaniu wydziału na departament ppłk. Filipowicz stanął na czele tego departamentu.

A teraz o samolocie „PZL-19”, na którym lecą obaj lotnicy. Samolot ten został zbudowany specjalnie na „Challenge” przez młodych konstruktorów inż. inż. Dąbrowskiego i Misztala, którzy niedawno ukończyli Politechnikę. Na samolotach tego typu brali udział w „Challenge” kpt. Bajana, kpt. Orliński i kpt. Giedgowd. Dwa samoloty „PZL-19”, pilotowane przez kpt. Dudzińskiego i kpt. Bajana dokonały rekordowego przelotu nad Rosją sowiecką w czasie gwałdzistego lotu do Wiednia. Samoloty te zginęły w czasie lotu dookoła Alp. Obecnie

pozostał tylko jeden egzemplarz, na którym właśnie leci kpt. Lewoniewski. Samolot ten posiada szybkość maksymalną 220 klm., szybkość średnią 200 klm.

W razie gdyby kpt. Lewoniewskiemu udało się zdobyć rekord długości lotu, wówczas nazwa Polski

poraz czwarty zapisana będzie w tabeli międzynarodowych rekordów.

Posiadamy bowiem dwa rekordy ustalone przez inż. Drzewieckiego — wysokości lotu i szybkości lotu oraz rekord długości lotu pobity przez kpt. Skarżyńskiego. Byłby to zarazem pierwszy rekord polski w grupie samolotów turystycznych, ważących do 560 klg.

MOSKWA, 11 września. — (PAT.) — Lotnicy polscy ppłk. Filipowicz i kpt. Lewoniewski przelecieli granicę polsko sowiecką między Mogilnem a Szabkiem o godzinie 15.15. O godzinie 19.07 przelecieli bez lądowania nad Moskwą, kierując się na Kazań.

Krach Banku Międzynarodowego ściśle związanego z łódzkim przemysłem włókienniczym

Z Warszawy donoszą:
Od dłuższego czasu sfery finansowe stolicy obiegają najróżnorodniejsze wersje na temat

TRUDNOŚCI MATERJALNYCH w jakich znalazł się warszawski Bank Międzynarodowy, mieszczący się przy ul. Trebackiej nr. 4.

Bank Międzynarodowy, na którego czele od chwili założenia,

to miało miejsce przed kilku laty, stał dyrektorem Marek Badior, pozostawał

W ŚCISŁYM KONTAKCIE Z ŁÓDZKIM PRZEMYSŁEM włókienniczym. Większy portfel akcji Banku posiadała znana firma włókiennicza SCHEIBLER I GROHMAN,

która wedle krążących pogłosek ostatnio nawet dość wydatnie wspomagała bank. Nieestety, mimo to

NIESZCZĘŚLIWE OPERACJE FINANSOWE i zbyt ryzykowne interesy prowadzone przez dyrekcję banku doprowadziły do zawieszenia wypłat. Dyrekcja przewiduje STOPNIOWE REGULOWANIE ZOBOWIĄZAŃ.

Więść o zawieszeniu wypłat banku, który w swoim czasie przeprowadzał bardzo poważne operacje finansowe, wywołała w finansjerze warszawskiej i łódzkiej olbrzymie wrażenie.

Proces w Lipsku -- komedia Trybunał Rzeszy nie chce dopuścić do obrony adwokatów zagranicznych

LONDYN, 11 września. — (PAT.) — „Manchester Guardian” ogłasza korespondencję angielskiej firmy adwokackiej Clifton z Trybunałem Rzeszy w Lipsku w sprawie obrony przywódcy frakcji komunistycznej w Reichstagu Torglera, oskarżonego o podpalenie Reichstagu. —

Firma adwokacka z upoważnienia syna Torglera zwróciła się do Trybunału w Lipsku z prośbą o dopuszczenie występujących w imieniu tej firmy dwóch adwokatów angielskich jako pomocników obok wyznaczonego z urzędu.

Trybunał lipski odrzucił tę prośbę.

Firma adwokacka zwróciła się wówczas ponownie do sądu zaznaczając, że cały świat interesuje się najdrobniejszymi nawet szczegółami, dotyczącymi podpalenia Reichstagu, dla-

tego też sąd powinien być w najwyższym stopniu zainteresowany, aby niezbitnie ustalić,

Tragiczna śmierć lotnika Haste

BERLIN, 11 września. (Pat.) Podczas pokazów lotniczych w Pangenmuende urządzonych w dniu poświęcenia największego mostu na Łabie, długości około 850 metrów, lotnik Haste skacząc z samolotu z wysokości około 400 metrów, z powodu nierozwinięcia się spadochronu, poniósł śmierć na miejscu.

Paryż — Moskwa Start do lotu nastąpi dziś

PARYŻ, 11.9. (PAT) — Samolot ministra lotnictwa Cota wystartuje do Moskwy dnia 12 b. m. o godzinie 14-ej. Dwa inne samoloty o godz. 8 i o godz. 11-ej. Lotnicy Codos i Rossi odlecą znacznie później, ponieważ podejmują oni lot do Moskwy bez lądowania.

czy oskarżeni są istotnie sprawcami podpalenia.

Ponieważ wszyscy praktykujący w Niemczech prawnicy i cały aparat przewodu sądowego przeszedł przez proces politycznego wyrównania, niemożliwym jest, aby adwokat niemiecki bez względu na jego zdolności i kwalifikacje mógł bezstronnie i swobodnie prowadzić obronę więźniów politycznych.

Sprawa, o którą chodzi obecnie, dotyczy osób oskarżonych o zbrodnię polityczną i ogłoszonych otwarciem za wrogów państwa. Już to samo pomniejsza widoki prowadzenia obrony niezależnie od presji politycznej.

Firma Clifton prosi więc Trybunał Rzeszy, aby ponownie rozpatrzył sprawę i wyraził zgodę na propozycję adwokatów angielskich

Na Kubie

Pomimo wzrostu tendencji anarchicznych (pęd do samowystarczalności) i wzmożenia się na całym świecie nacjonalizmu, fakt wzajemnej zależności państw i narodów nadal istnieje.

Fakt ten uwydatnił się ostatnio na skutek rewolucji na wyspie Kubie.

Jak wiadomo, dyktatura prezydenta Machado została obalona przy czynnym udziale mas ludowych, działających pod wodzą partji lewicowych — socjalistów i komunistów.

Gdy przeciwko dyktatorowi Machado został ogłoszony strejk generalny, reprezentanci Stanów Zjednoczonych zagrozili rewolucjonistom amerykańską interwencją wojenną. Ta groźba nie powstrzymała bynajmniej rewolucji, lecz wzmożeni wśród ludności antyamerykańskie nastroje. — Przed ambasadą U. S. A. w Hawanie miały miejsce demonstracje, podczas których rozlegały się okrzyki: „Prez z Imperjalizmem yankesów! Prez z tyranją Chase Banku!” Charakterystyczny jest ten ostatni okrzyk, gdyż wskazuje on na to, że interwencjonistyczna polityka St. Zjednoczonych na wyspie Kubie jest nadal prowadzona na ządanie amerykańskiej finansjery.

Jednakże ten interwencjonizm nie może się ujawniać brutalnie, a to ze względu na politykę U. S. A. względem państw, należących do Ameryki łacińskiej, jak też i ze względu na ogólną politykę zagraniczną U. S. A.

Po konstytuowaniu się rządu lewicowego o tendencjach socjalistycznych antagonizm pomiędzy interesami ludności Kubu a kapitalizmem amerykańskim jeszcze bardziej się zaostriżył i groźba interwencji militarnej U. S. A. znacznie się wzmożła. Rząd U. S. A. zmobilizował kilka pułków strzelców morskich i skierował je do Hawany i Santiago.

Naturalnie rząd waszyngtoński nadal utrzymuje, iż ta mobilizacja nie oznacza bynajmniej mieszanizacji do spraw wyspy Kubu i amerykańskie siły militarne zostaną użyte jedynie w wypadku, gdyby interesy (życie i mienie) obywateli Stanów Zjednoczonych zostały poważnie zagrożone, a rząd rewolucyjny okazałby się niezdolny do utrzymania należącego porządku. Prasa amerykańska przypominała nawet sobie o t. zw. traktacie Platt, który uprawnia U. S. A. do podobnej interwencji.

Taki lub inny bieg wypadków zależy od byle incydentu, który posłuży za pretekst do interwencji amerykańskiej. W każdym razie kubańczykom grozi protektorat U. S. A., przypuszczalnie nie w jawnej, lecz w ukrytej formie. Kapitalizm amerykański nie może się pogodzić z wolnością wyspiarzy.

7 milionów żołnierzy pod bronią

Sowiety mają najsilniejszą armię na świecie

W berlińskim piśmie „Vossische Zeitung” ukazała się obszerna charakterystyka sowieckiej armji, pióra znanego fachowca wojskowości, który przybliżył już charakterystykę armji francuskiej, angielskiej i amerykańskiej, a poza tem posiada zapewne dobre wiadomości, ze względu na stosunki, jakie łączą do niedawna sfery wojskowe Rzeszy z Moskwą.

Należy ostatecznie zerwać z przekonaniem, że na Rosję i żołnierza rosyjskiego można patrzeć przedwojennymi oczyma. Charakter narodowy nie zmienia się oczywiście tak szybko, ale każdy znał Rosję i rosyjski żołnierz przedwojennego okresu i żołnierz czerwonej armji — to dwie zupełnie różne wielkości.

Historja wojen stwierdza, że w czasie każdej nowej wojny armja rosyjska zawsze pozostawała w tyle, zarówno pod względem technicznego uzbrojenia, jak również pod względem swej taktyki, wobec współczesności. Widzieliśmy tego dowód na polach bitew japońskiej 1904 — 1905, dało się także zauważyć w pewnym stopniu i w czasie wojny światowej. Cel kierowników sowieckiej armji polega na tem, aby przeprowadzić zdecyd. reformę w tej dziedzinie i postawić armję czerwona na poziomie współczesnej armji i techniki.

W tym kierunku czyni się bardzo wiele.

Dla dawnej armji rosyjskiej charakterystyczna była długotrwała służba wojskowa, trwająca od 4 do 5 lat. W armji czerwonej czas trwania służby wojskowej skrócony został do 2 lat, ale poza regularną armją istnieją jeszcze inne wojskowe organizacje z 2-letnim terminem służby, tak zwane wojska terytorjalne, dalej milicja z terminem służby 8 do 11 miesięcy i t. d. Jeśli regularna armja może być w razie konieczności natychmiast pchnięta przeciwko wrogowi zewnętrznemu, to wojska terytorjalne tworzą armję rezerwową, którą można porównać z wojskową organizacją Szwajcarii, aczkolwiek Rosji sowieckiej brak oczywiście charakterystycznej dla Szwajcarii wieloletniej tradycji i oczywistej dla każdego chłopca czy mieszczanina gotowości udania się w wypadku potrzeby do szeregów armji.

Pod tym względem w Rosji sowieckiej wpaja się każdemu rosyjaninowi od najmłodszych lat, że narówni z walką o ideę światowej rewolucji powinien być gotów do obrony narodu i narodowych poglądów. Patrząc na czerwoną armję można nawet mówić o swego rodzaju „narodowym militarystycznym” „wieloletnim” „wzrostu”.

Znawca spraw rosyjskich, przewodniczący „towarzystwa polityki wojennej i wiedzy wojskowej”, generał von Kochenhausen, opublikował

niedawno w dzienniku „Ost Europa” artykuł, w którym dzieli się swymi wrażeniami o sytuacji w armji czerwonej. Autor konstatuje znaczne

podniesienie poziomu umysłowego żołnierza rosyjskiego. W armji sowieckiej istnieje o wiele bardziej celowy plan podziału czasu zajęć żołnierzy, w porównaniu z dawną armją carską.

Rosja sowiecka może w tej chwili, w razie konieczności, powołać pod broń armję, liczącą 7 milionów żołnierzy, to jest armję, która jest w tej chwili największą na świecie. Szczególnie wielki nacisk kładą przywódcy armji sowieckiej na organizację powietrznych sił zbrojnych. Organizacja „Ossoawiachim” rozporządza ogromną liczbą zakładów, których celem jest wzmocnienie sił powietrznych czerwonej armji. W nich odbywa się planowe przygotowanie i wyciwnawienie wojenne obywateli sowieckich. Władze sowieckie wogóle przywiązują dużą wagę do podtrzymywania ducha wojennego w narodzie rosyjskim.

Uzgadza się stale kampanje, wyjaśniające ludności zagadnienia wojny gazowej i powietrznej, oraz zbiórki na budowę nowych aeroplanów i t. d. — wszystko to przyczynia się do wojennej propagandy, przekształcając stopniowo cały kraj w gotową do walki siłę.

Na terytorjum sowieckim znajdują się obecnie tysiące organizacji strzeleckich i sportowych, które na równi z ćwiczeniami sportowymi, przygotowują młodzież w kierunku wojskowym.

Armja sowiecka ma silnie zaznaczony charakter polityczny: wielu działaczy sowieckich niejednokrotnie podkreślało to w swych przemówieniach. Niedawno komisarz wojenny Woroszyłow oświadczył, że 80 proc. wyższych kierowników armji i 45 proc. całego jej składu — to

członkowie partji komunistycznej.

Dopiero w armji syn chłopski otrzymuje właściwe komunistyczne wykształcenie. Starają się o to szkoły partyjne i liczne komunistyczne gazety, wydawane specjalnie dla wojska.

Sowiecka literatura wojenna otwarcie mówi, że w Sowieciech istnieje nie tylko gospodarczy, ale i

wojenny plan pięcioletni. Wojenna „pięcioletka” ma na celu reorganizację armji, przedewszystkiem pod względem technicznym. W tomie rocznika wojennego, wydanego ostatnio przez ligę narodów, można stwierdzić, że od r. 1927 do obecnego wojenny budżet sowieckich został prawie podwojony. Całkowity budżet sowiecki na wydatki wojskowe na rok 1933 wynosi

1,6 miljarda rubli złotych. Suma ta już sama przez się mówi o niezwykłych wydatkach na zbrojenia Z. S. S. R.

Podobnie jak w innych działach sowieckiego życia i przemysłu, w przemyśle wojennym sowieckim pracuje szereg zagranicznych inżynierów wszelkich narodowości. W pierwszym rzędzie odnosi się to do przemysłu awiacyjnego, który sowieci starają się silnie unie-

zależnie od zagranicy. Początkowo Bristol i Bregé, Focker i Junkers, Heinkel i inne europejskie firmy pracowały dla sowieckiej armji i floty. Następnie Sowiety zaczęły tworzyć modele własnymi siłami, a obecnie doszły do tego, że stały się prawie zupełnie niezależne od zagranicy. Od roku 1928 w Rosji powstało 17 nowych zakładów awiacyjnych, tak że ogólna ich liczba wynosi już 45. Sowiecki przemysł awiacyjny buduje już teraz prawie wszystko — od ogromnych maszyn latających, o 5 motorach i mogących unieść 34 ludzi, do szybkich jednomiejscowych aeroplanów myśliwskich. Ogólna liczba maszyn wojennych obliczana jest w chwili obecnej przynajmniej na

2500 samolotów.

Zgodnie z organizacją obrony powietrznej Rosja sowiecka podzielona jest na trzy strefy, z których oczywiście najbardziej narażona jest strefa pograniczna. Dążenia inżynierów sowieckich skierowane są w tym kierunku, aby najważniejsze fabryki i zakłady przemysłu wojennego przenieść do trzeciej, najbezpieczniejszej strefy, położonej najdalej od granicy. Rosja wobec ogromnych terytorjów, znajduje się pod tym względem w znacznie szczęśliwszym położeniu, od innych państw europejskich, szczególnie od Niemiec, której centrum może być w najkrótszym czasie osiągnięte przez obce bombomioty powietrzne, zarówno od wschodnich, jak i zachodnich granic.

Ze sprawozdań z ostatnich manewrów powietrznych czerwonej armji wynika, że ich eskadry powietrzne są wyposażone w bomby różnego rodzaju, miny powietrzne i bomby z gazami trującymi. Sprawozdanie stwierdza

wybitne wyposażenie eskadr powietrznych,

jak również z drugiej strony świetną obronę, do której w znacznym stopniu przyczyniają się śnieżne zasłony dla artylerji.

W sumie obraz doskonałe rozwiniętej technicznie organizacji wojennej, która w każdym razie nie pozostaje w tyle za resztą Europy.

W jednym tylko punkcie — konstatuje dalej autor tego ciekawego artykułu, — czuje się pewną słabość armji sowieckiej. A mianowicie w przygotowaniu składu wyższego dowództwa.

Nauka akademji generalnego sztabu prowadzona jest w armji czerwonej podobnie jak w innych armjach, w jej szeregach znajduje się jeszcze wielu byłych oficerów carskich z odpowiednim wykształceniem wojny światowej, a pewna liczba oficerów czerwonej armji jest odkomenderowana do innych armji dla dopełnienia swego wykształcenia wojennego.

Wielkie wrażenie wywiera odwołanie składu dowódców,

którzy obecnie nie przekraczają 20 roku życia. Krytycy sowieccy konstatują, że na manewrach ostatnich lat wojska okazały się świetne, ale nie można tego powiedzieć o ich dowodzeniu. Wśród młodzieży sztabu generalnego niema dostatecznej liczby wyszkolonych oficerów. Tem tłumaczy się, że sowiecka armja, nie bacząc na jej reorganizację, wciąż jeszcze

nie włada w dostatecznej mierze zdolnością manewrowania. Na zakończenie autor stawia pytanie:

— Czy Rosja sowiecka nada przyszłej wojnie nowy charakter?

— Wiele przemawia za taką możliwością: śmiałe idee w dziedzinie budowy nowych miast, jaknajszersze zastosowanie żelbetonu, przesiedlanie całych dywizji z koszarowych miast do obozów, długotrwałe ćwiczenia bojowe etc. Ale fakt pozostaje faktem: nie bacząc na wszystkie piękne słowa o światowej rewolucji, która bol szewicy identyfikują z pokojem, we współczesnych kołach wojskowych na sprawy patrzą bardzo realnie i trzeźwo.

Zbroją się intensywniej, niż kiedykolwiek

za carskich rządów, wiedząc, że nastąpi dzień, gdy trzeba będzie poruszyć masy ludzi i materiałów, wykażać niezwykłą energję i poprowadzić armję na pole bitwy...

Grzałki

elektryczne

do zanurzania

W ciągu

2—3 minut

można zagotować

szklanę wody

tanie, szybko i higienicznie.

SPRZEDAŻ w SKLEPIE
ELEKTROWNI
UL. PIOTRKOWSKA 115
TEL. 134-42.

CÓRKA PUŁKU

Pożegnanie z Bronią Gary Cooper

Czy polacy zdobyli puchar Benneta?

Pozostali uczestnicy zawodów zostali odnalezieni

NOWY JORK, 11.9. (PAT) — W dniu dzisiejszym odnaleziono wreszcie uczestników zawodów balonów wolnych o puchar Gordon Bennet lotników amerykańskich van Ormana i Trottera. Znalezione ich chore i osłabionych w północnym Ontario pomiędzy Sudbury i Abitibi Oaryon.

NOWY JORK, 11.9. (PAT) — Dwaj lotnicy amerykańscy van

Orman i von Trotter, których odnaleziono na pustkowiu, oświadczyli władzom kanadyjskim, iż ocalenie swe zawdzięczają jedynie temu, iż obalili słupy telefoniczne w słusznym przekonaniu, że władze wyślą ekspedycję. celem naprawienia wypadku. I tak się rzeczywiście stało. Wysłani telefoniści, celem naprawienia uszkodzenia, znaleźli obu lotników w stanie zupełnego wyczerpania.

Burzyński — wylądował w poniedziałek o godz. 10.48 przed południem (czas kanadyjski) na drzewie, po spędzeniu w powietrzu 39 godzin i 30 minut i po przebyciu około 1000 klm., co prawdopodobnie będzie ustanowieniem nowego rekordu.

Po wylądowaniu zostawiliśmy balon, który jest zupełnie nieuszkodzony, na miejscu i, zabrawszy z niego prowiant, udaliśmy się na poszukiwanie osad ludzkich.

Wreszcie piątego dnia naszej wędrówki natrafiliśmy na tor kolejowy i idąc śladem szyn doszliśmy w sobotę do wioski Lemieux, gdzie otrzymaliśmy pierwszy gorący posiłek.

Pan Prezydent w Poznaniu

POZNAN, 11.9. (PAT). — W poniedziałek około godziny 18-ej przybył do Poznania samochodem prezydent Rzplitej Polskiej.

Przyjazd miał charakter nieoficjalny.

Na zamku oczekiwali przybycia dostojnego gościa przedstawiciele władz z wojewodą Raczynskim na czele.

Zaoczny ślub w Warszawie

W Warszawie odbył się ciekawy ślub według obrządku muzułmańskiego. Ślub ten został zawarty w obecności 2-ch świadków i panny młodej, lecz bez udziału pana młodego, inżyniera z zawodu, mieszkającego w Czechosłowacji. Oboje miłośnikowie są emigrantami z Kaukazu Północnego.

Podobne śluby są dopuszczalne przez Islam, to też są one na porządku dziennym na Wschodzie, a to tembardziej, że śluby muzułmańskie są ślubami wyłącznie cywilnymi.

Islam dopuszcza nie tylko śluby tańeczne, lecz również i rozwody.

Trzęsienie ziemi we Włoszech

PARYŻ, 11.9. (PAT) — Dzieniki dorosła o silnem trzęsieniu ziemi w Abruzzach we Włoszech. Ognisko wstrząsów znajdowało się w miejscowości Ponza. Wstrząsami podziemnymi, które trwały 4 do 5 sek. towarzyszyły silne detonacje.

Mordercy T. Hołowki staną we wtorek przed sądem

LWÓW, 11.9. (PAT) — W dniu 19 b. m. rozpoczęło się przed sądem okręgowym w Samborze rozprawa przeciwko zabójcom ś. p. Tadeuszowi Hołowki. Trybunałowi przewodniczyć będzie wiceprezes

sądu okręgowego p. Wondrausch, oskarżenie wnosić będzie prokurator Mitraszewski, oskarżonych bronić będzie 5 obrońców.

Rozprawa potrwa około 3 dni.

Zniżki szkolne kolejowe przedłużono do 9 października

WARSZAWA, 11.9. (PAT) — Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego zawiadoma, że termin ważności zaświadczeń do uzyskania zniżek kolejowych, wydanych przez szkoły akademickie, został przedłużony do dnia 9 października 1933 roku.

Ministerstwo komunikacji wydało podległym władzom kolejowym zarządzenie honorowania wymienionych zaświadczeń do dnia 9 października 1933 r. bez względu na końcowy termin ważności wymienionych zaświadczeń.

Zapowiedź przykładowej zgody między Stanami Zjednoczonymi a Kubą

HAWANA, 11.9. (PAT) — Prezydent Kuby, San Martin, oświadczył przedstawicielom prasy, iż kubańscy pragną żyć ze Stanami Zjednoczonymi w przyjaźni, opartej na całkowitej samodzielności Kuby. Nie jesteśmy — mówił prezydent — antyamerykanami. Występujemy jedynie przeciwko imperjalizmowi pod wszelkimi jego formami.

WASZYNGTON, 11.9. (PAT) — Sekretarz stanu Hull oświadczył, iż Stany Zjednoczone uznają nowy rząd kubański gdy wykaże on, że zdoła utrzymać ład i porządek.

HAWANA, 11.9. (PAT) — W elektrowni tutejszej nastąpił wybuch bomby. Sprawy nie zostały schwytań.

Wywiad z por. Burzyńskim

„United Press podaje z Montrealu interesujący wywiad swego korespondenta z por. Burzyńskim:

— Nasz balon — mówił por.

Kasjarze w mundurach policji rozpruli 2 kasy na dworcu Gł. w Warszawie

Sensacyjne szczegóły pierwotkowych dochodzeń

Do lokalu kasy stacyjnej Warszawa Główna Towarowa, gdzie mieszczą się dwie kasy pancerne, strzeżone przez wartownika, zapukał w nocy jakiś policjant i okazując zdaleka papier, mogący naśladować legitymację zażądał wpuszczenia go do wnętrza.

Gdy wartownik otworzył drzwi w ślad za jednym policjantem wdarł się do lokalu drugi, a następnie jakiś kolejarz. Karolaka skrupowano, zakneblowano usta, a następnie odurzono jakimś narkotykiem. Według pobieżnych obliczeń lupem kasjarzy, którzy pracowali w gumowych rękawiczkach i nie pozostawili za sobą żadnych śladów, padło około 40.000 zł. Policja natychmiast wszczęła dochodzenie, które w ciągu niedzieli ograniczyło się do ustalenia faktycznych danych. Nowe szczegóły zdobyte w ciągu nocy ubiegłej i dzisiejszego rana stawiają to niezwykle włamanie w jaśniejszym nieco świetle.

W kasie nr. 1 przechowywane

są zwykle wpływy z całego tygodnia. Tę kasę kasjer opróżnił w sobotę rano i pieniądze w sumie 100 tysięcy zł. odesłał samochodem do banku.

W kasie nr. 2 przechowywane są wpływy dzienne. Włamywacze wiedzieli, że z jednej z kas wywieziono w sobotę rano pieniądze, ale nie wiedzieli z której. Początkowo zaczęli pracować przy kasie nr. 1. Gdy jednak robota szła opornie, rozpoczęli robotę przy kasie nr. 2.

Dziś komisja z wydziału finansowego dyrekcji kolei oblicza straty. Cały personel stacji Warszawa Towarowa wzywany jest do składania zeznań.

Ciekawe są zeznania jednego z wartowników, który strzeże terenów kolejowych na zewnątrz. Opowiada on, że koło północy widział na terenie kolejowym dwóch policjantów oraz jednego kolejarza. Kolejarz ów niósł w ręku walizkę. Nie wzbudziło to podejrzeń dozorczy, gdyż często na tym terenie pojawia się policja z komisarjatu kolejowego, zaś kolejarz idący na służbę lub powracający z niej posiada podręczną walizkę.

Włamywacze musieli długo obserwować teren kolejowy i do dokonania napadu przygotowywali się drobniaczko.

Rewelacyjnym szczegółem jest, iż Franciszek Karolak nie jest zawodowym wartownikiem i służy w tym charakterze pełnił dopiero trzy dni, zastępując wartownika Franciszka Malareczyka.

Malareczyk idąc w czwartek na służbę był napadnięty na ulicy przez kilku nieznanymi drabów. Pobity i poraniony nożami nie mógł udać się na służbę. Ponieważ rezerwy wartowniczej kolej nie posiada postanowiono powierzyć służbę robotnikowi ekspedycji, Franciszkowi Karolakowi z tej racji, że kiedyś pełnił służbę w policji.

Karolak pełnił służbę w nocy z czwartku na piątek, w piątek miał dzień wolny i z soboty na niedzielę znowu wypadła mu służba. Nie ulega wątpliwości, że napad na zawodowego dozorcę Malareczyka i poranienie go nożami było dziełem tej samej bandy, która dokonała napadu, korzystając z tego, iż Karolak nie jest jeszcze należycie obeznany z przepisami bezpieczeństwa. Karolak zaniedbał przepisów, w myśl których wolno jest wpuścić do lokalu kasowego po godzinach służbowych tylko głównego kasjera i zawiadowcę stacji.

Włamywacze nie mogli się dostać do lokalu kasowego przemo-

Od bólu uwalniają tabletki **ASPIRIN**

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Dyktatura Dollfussa?

Kanclerz nie zwoła już dotychczasowego parlamentu

WIEDEN, 11 września. (Tel. wł. „Głosu Porannego“)

W czasie dzisiejszej olbrzymiej manifestacji „frontu oyczystego“ w Praterze, w któ-

rej wzięło udział 60.000 osób, kanclerz Dollfuss zapowiedział radykalną zmianę ustroju w Austrii, przez wprowadzenie w życie nowej konstytucji, opartej na zasadach chrześcijańskich, niemieckich i stanowych. Rząd prowadzi wojnę na dwa fronty: z marksizmem i brunatnym socjalizmem. — Rząd chce żyć w zgodzie z Niemcami, lecz nie dopuści do gwałtów i terroru w Austrii. — Parlament austriacki w dotychczasowej formie nie będzie już więcej zwoływany.

Kongres wolnomularzy

W tych dniach odbył się w Hadze kongres wolnomularzy. W kongresie wzięło udział delegacji 16ż wolnomul. z 9 państw. Kongres przyjął dwie rezolucje, z których pierwsza wzywa wolnomularzy do dalszej pracy nad zjednoczeniem ludzkości, a w drugiej rezolucji do walki z niebezpieczeństwem wojny. Na kongresie odczytano referaty o technice przyszłej wojny, a zwłaszcza o aeroplanach bombowych, dalekonośnych armatach i wojnie gazowej. W ostatecznej rezolucji, potępiającej wojnę, dał kongres wyraz swej wierze, że mimo, że nawet i wbrew smutnym czasom, w których żyjemy, rozum przecież kiedyś zatrzyma się. Wszyscy ludzie dobrej woli powinni połączyć swe siły, by przez prowadzić nie tylko faktyczne, ale i moralne rozbrojenie.

Gdańsk rajem hitlerowskim

Na ulicach W. Miasta biją przechodniów

GDANSK, 11 września. (PAT.) — W sobotę wieczorem na ulicy Główniej w Gdańsku zostali napadnięci przez dwóch nieumundurowanych hitlerowców obywatele polscy Lajb Lewit i Czarnożył.

Napastnicy usiłovali zbiec, przeszkodził temu jednak członek sztafety ochronnej, który odebrał im odznaki partyjne oraz legitymacje i oddał ich w ręce policji.

Lewit udał się w niedzielę do dr. Wenta, który go zba-

dał, odmówił jednak wydania świadectwa lekarskiego.

W mieszkaniu Lewita interwenjował wczoraj w południe towarzysz partyjny sprawy zajścia, starając się o cofnięcie wniesionej przez Lewita skargi.

Lekarz urzędowy komisariatu generalnego stwierdził w swem świadectwie u poszkodowanego silny wylew krwi lewej o czodofu, bóle w nogach, skutkiem uderzenia tętem narzędziem oraz szok nerwowy.

Śmiertelny wyścig

Świetny automobilista polak zginął na trasie Monza—Medjolan

PARYŻ, 11.9. (PAT) — Wielkie wrażenie w tutejszych kołach sportowych wywołała tragiczna śmierć Czajkowskiego, znanego automobilisty polskiego, występującego w zawodach międzynarodowych w barwach francuskich na maszynie marki Bugatti. Wszystkie pisma podają szczegóły katastrofy na wyścigach samochodowych Monza—Medjolan, gdzie zginęli również dwaj znani automobilisci włoscy Botzacchini i Campari.

Katastrofa miała przebieg na-

stępujący: Campari jadący z szybkością przeszło 200 klm. na godzinę, pragnął zwolnić na wirażu. Maszyna jego zarzuciła, a jadący za Campari zawodnicy wpadli na nią, powodując zator. Pomimo tragicznego wypadku wyścigów nie przerwano

W następnym konkursie wóz Czajkowskiego przewrócił się a kierowca wyleciał z samochodu, zabijając się o drzewo. Maszyna jego spaliła się.

Komisarz rządowy w K. K. O. m. Łodzi Został nim p. Zygmunt Chudzyński z Łasku

W Komunalnej Kasie Oszczędności m. Łodzi został mianowany komisarz rządowy którym został p. Zygmunt Chudzyński, były dyrektor K. K. O. pow. łaskiego i członek zarządu związku kas miejskich w Warszawie.

O ustanowieniu komisarza w KKO. mówiono już od kilku tygodni.

Wczoraj odbyło się o godz. 8 wiecz. posiedzenie rady K. K. O. m. Łodzi, na którym przed przystąpieniem do porządku dziennego zabrał głos komisarz rządowy m. Łodzi, inż. Wojewódzki, który jest członkiem rady KKO. i odczytał reskrypt wojewody łódzkiego p. Hauke - Nowaka o rozwiązaniu rady i złożeniu z urzędu członków zarządu K. K. O. oraz o ustanowieniu komisarza rządowego w osobie p. Zygmunta Chudzyńskiego. W reskrypcie p. wojewoda łódzki powołuje się na odpowiednie artykuły ustawy i statutu KKO.

Komisarz Wojewódzki zapowiedział, że odpis reskryptu, precyzyjnego motywy rozwiązania, wskazujące na pewne niedokładności w prowadzeniu kasy, zostanie doręczony każdemu z członków rady i zarządu K. K. O.

Zaznaczyć należy, że rozwiązana rada składała się z pp. Hartmana, Potkańskiego, Kuka, Kulamowicza, Klina, Poznańskiego, Russa, Szpiry, Wo-

jewódzkiego i Wielńskiego. W skład zarządu wchodził pp. Andrzejak i Haneman, który urzędować będzie nadal w charakterze wicedyrektora KKO.

Przed trzema tygodniami zapadła uchwała władz partyjnych PPS-u i Bundu o złożeniu przez

członków tych stronnictw wszystkich mandatów, piastowanych w związku z udziałem w radzie miejskiej, w instytucjach, komisjach i przedsiębiorstwach miejskich, a m. in. i w Komunalnej Kasie Oszczędności m. Łodzi.

Wobec tego, że na dzień wczorajszy wyznaczone było posiedzenie

rady KKO, na którym miał być omówiony całokształt gospodarki tej instytucji finansowej oraz złożono odpowiednie wyjaśnienia zarządu, pp. Potkański i b. prezes rady miejskiej Andrzejak złożyli na ręce przewodniczącego rady meo. Hartmana oświadczenie o rezygnacji ze stanowisk we władzach KKO. Oświadczenie to podpisał również i sam adw. Hartman. W motywacji oświadczenia wskazali oni, że wobec rozwiązania rady miejskiej i odsunięcia czynnika społecznego od udziału w pracy samorządowej, nie mogą oni wspólnie pracować z obecnym zarządem miejskim z nominacji i spełniać właściwie powierzonych im obowiązków, wobec czego ustępują z KKO.

Oświadczenie to miało być odczytane na wczorajszym posiedzeniu rady KKO. Jednakże wcześniej, nim to się stało, został odczytany reskrypt o rozwiązaniu rady KKO, złożeniu zarządu i mianowaniu komisarza rządowego. (g)

CHLEB ZDROWOTNY z domieszką mąki Dra WANDERA

zawiera wszystkie niezbędne dla organizmu ludzkiego składniki odżywcze ziarna w naturalnym stanie.

Łatwostrawny — działa dodatnio na przemianę materji. Smaczny — zachowuje długo swą świeżość.

Państw. Zakład Badania Środków Żywn. w Krakowie w swym orzeczeniu pisze:

„ze względu na skład, zwiększoną przyswajalność składników odżywczych i wartość dietetyczną, określenia chleba mianem „zdrowotny” znajduje w wnikliwych badaniach swe uzasadnienie naukowe.”

CHLEB ZDROWOTNY to chleb z domieszką mąki Dra WANDERA.

Żądać tylko w oryginalnym opakowaniu.

Final tenisowych mistrzostw

Hecht pokonał Matejkę. — Para polska Jędrzejowska — Tłoczyński zatrzymała tytuł mistrzowski

WARAWA, 11.9. (Tel. własny „Głosu Porannego”). — W poniedziałek na kortach Legji został zakończony trzeci międzynarodowy turniej tenisowy o mistrzostwo Polski. Dokończono gry przerwane w niedzielę z powodu zmroku oraz rozegrano finał gry pojedynczej panów.

Jak wiadomo do finału zakwalifikowali się Czech Hecht po pięknym i rewelacyjnym zwycięstwie odniesionym nad jedną z najlepszych rakiet Anglii, Hughesem, oraz mistrz Austrii, Matejka, któ-

ry w półfinale wyeliminował swego rodaka, Metaxę.

Wbrew wszelkim przewidywaniom final wygrał bardzo łatwo Hecht, bijąc Matejkę w trzech krótkich setach 6:2, 6:2, 6:3. Przez cały czas Hecht panował na korcie i paraliżował wszystkie wysiłki Matejki. Mistrzostwo międzynarodowe przypadło też temu w udziale. Przypomnieć należy, iż Hecht grając w półfinale z Tłoczyńskim stoczyć musiał zaciętą walkę, w której szale zwycięstwa przechylały się często na stronę polaka.

Zwłaszcza przewaga Tłoczyńskiego w pierwszych dwóch setach oraz początkowe prowadzenie w piątym decydującym, dają Tłoczyńskiemu najlepsze świadectwo.

W grze mieszanej tytuł mistrza Polski zdobyła ponownie para polska Jędrzejowska — Tłoczyński bijąc w finale parę czeską Marhautowa — Małeczek w dwóch setach w stosunku 6:4, 6:1.

Wreszcie dokończono rozgrywkę w grze podwójnej panów, przerwana z powodu zmroku w dniu wczorajszym. Para angielsko - austriacka Hughes — Bawarowski pokonała parę austriacką Metaxa — Matejka w czteroseciowej walce w stosunku 9:7, 6:4, 2:6, 6:4. Spotkanie to dokończono w godzinach przedpołudniowych.

Pożar miasta

200 domów w gruzach. — Kilkaset osób bez dachu nad głową

BERLIN, 11 września. (Pał.) Olbrzymi pożar w miejscowości Oeschelbrenn zdołano ostatecznie zlikwidować dopiero około godz. 1 w nocy z niedzieli na poniedziałek.

Splonęło około 203 zabudowań, w tem 83 domy mieszkalne. Szkody wynoszą ponad milion marek. 357 osób pozostało bez dachu nad głową.

Podczas akcji ratunkowej użyto kilkakrotnie materiałów wybuchowych dla zlokalizowania szalejącego żywiołu. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Właścicielkę stodoły, w której wybuchł pożar oraz jej syna, aresztowano.

Anglia zgodziła się na zatopienie floty niemieckiej

BERLIN, 11. 9. — Ukazały się w Londynie pamiętniki komandora J. N. Kenworthy, w których znajdujemy interesujący opis zatopienia floty niemieckiej pod Seapa Flow. Kenworthy twierdzi, że angielska marynarka przeciwstawiła się planom francuskim podzielenia niemieckiej floty. Nie chciała ona ani wzmocnienia floty francuskiej, ani też stworzenia narodowej floty przez Polskę lub Jugosławję. Wcielania zaś okrętów niemieckich do swej floty nie chciała ze względów prestiżowych. Dlatego też nastąpiło zatopienie floty w porozumieniu z marynarką angielską.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” donosząc o tem z Londynu twierdzi, że admirał Reuter, który dowodził flotą niemiecką zaprzecza

też wiadomości dowodząc, że strażnicy angielscy ostrzeliwali nawet obsługę niemiecką i zastrzelili jednego kapitana i dwóch marynarzy.

Raszyn na Borneo

Radjowe odczyty w języku hiszpańskim, nadawane przez radjostację warszawską co drugą środę wieczorem, przyniosły bogate pokłosie listów z najdalszych zakątków nietylko Europy, ale i całego świata. Ostatnio otrzymało Polskie Radio list od p. R. F. Vanghana z wyspy Borneo, w którym w słowach pełnych entuzjazmu daleki korespondent radjofonii polskiej wyraża się o treści samej audycji i doskonałości odbioru stacji raszyńskiej. (r)

Co usłyszymy dziś przez radio?

- 9.00 Transmisja z Kahlenbergu p. d. Wiedniem na czystej mszy.
- 10.30 Otwarcie 14 zjazdu lekarzy i przyrodników polskich, Tr. z auli uniwersytetu w Poznaniu.
- 12.05 Muzyka z płyt.
- 14.55 Muzyka z płyt gramofonowych.
- 17.05 Arje i pieśni w wyk. Janiny Hupertowej.
- 17.30 Recital fortepianowy Hanny Dicksteinówny.
- 18.15 Odczyt pt. „Odsiecz Wiednia” — wygl. p. Otton Laskowski.
- 18.35 Recital śpiewaczki amerykańskiej Elvine Rove Stalińskiej.
- 19.05 Muzyka lekka z płyt.
- 19.40 „Na widnokręgu”
- 20.00 Koncert solistów (A. Szlepińska i Al. Michałowski).
- 21.00 Komunikat izby przemysłowo-handlowej w Łodzi.
- 21.10 Muzyka lekka z Krakowa.
- 22.00 Muzyka taneczna z płyt.
- 22.40 Polska muzyka taneczna z płyt.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

- Bruksela (509)**
- 22.40 Muzyka kameralna (Koncert na altówkę z fortepianem Goletana. Sonata Bacha).
- Londyn (261)**
- 20.00 Koncert (Symfonia Nr. 94 Haydna, Dwie arje i Koncert skrzypcowy, Symfonia Mozarta).
- Paryż (1724)**
- 21.00 Operetka Christine „Phi-Phi”.
- Strassburg (345)**
- 18.30 Muzyka kameralna (Sonata na 2 skrzypiec z fortepianem Hindla, Trio Beethovena, Sonata wiolonczelowa Griega).
- Medjoan (332)**
- 20.45 Operetka Lehara „Pagani-ni”.

JOHN ETHEL LIONEL
BARRYMORE

w filmie
„OSTATNIA CAROWA”

Ze świata filmu

Wytwórnia „London Film Production” przystępuje do wykonania pod reżyserją Aleksandra Kordy filmu historycznego p. t. „Katarzyna Wielka”. Role główne grać będą Elżbieta Bergner i Douglas Fairbanks junior.

Conrad Veidt w nowym swoim filmie „Żyd wieczny tułacz” odzwierciedla jednocześnie przeszłość 10 różnych postaci.

Jeńca z wytwórnii francuskiej przygotowuje film, przedstawiający życie potworów mórz tropikalnych. Film wykonany został koło zachodnich wybrzeży Panamy i wysp Bahamy przez J. Vanderbilta.

**BEZKONKURENCYJNY
REPERTUAR FILMOWY
Dźwiękowego Kina
„CAPITOL”**

Wkrótce na naszym ekranie ukażą się następujące arcydzieła

Wyspa Dr. Moreau
pg. powieści G. WELSA

Syn Dżungli
w roli głównej Buster Grabbe

Rajski Ptak
DOLORES DEL RIO

ZUZANNA LENOX
Greta Garbo—Clark Gable

Adjutant Jego Wysokości
VLASTA BURIAN

Serce Olbrzyma
WALLACE BEERY

Król Cyganów
JOSE MOJICA

oraz te wszystkie, które cechuje wybitny artyzm w pomysle, reżyserji i pięknej oprawie muzycznej.

**CÓRKA
PUŁKU**

„GRAND-KINO”

Plotrkowska nr. 72.

Dziś i dni następnych!

Wielkie arcydzieło erotyczne, osnute na tle odwiecznego zagadnienia: czy kobieta ma prawo oddać się mężczyźnie, którego kocha?

Grzech miłości

(„Mater Dolorosa”)

Scenariusz **Abel Gance** i reżyserja

Arcydzieło to odznaczone zostało na konkursie najlepszych filmów w Paryżu. Prod. 1933/34. NADPROGR.: Tygodnik Fox'a. Pocz. 4.30, w sob. i niedz. 12.80 Passe-partouts, z wyjątkiem urzędowych nieważne.

**JUTRZEJSZY ODCZYT KOBIE-
TY - DETEKTYWA.**

Jutro o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w sali filharmonji zapowiedziany odczyt kobiety-detekt. p. Proper Krzyżanowskiej na temat: „Kobieta - detektyw w walce ze złodziejami i przestępcami”. Pani Krzyżanowska opowie nam swoje przeżycia w tym zawodzie, o swoich niezmiernie ciekawych przygodach, które trzymają słuchaczy w napięciu. Zawód ten niejednokrotnie zagrażający jej życiu jako kobiety jest niesłychanie niebezpieczny i szarpający nerwy, gdyż ludzie wyglądający napozór zupełnie niewinne okazali się w następstwie jej śledztwa niebezpiecznymi bandytami i hochsztaplerami. Odczyt ilustrowany będzie przezrociami. Bilety do nabycia w kasie filharmonji.

List króla do Marysieńki

Jan III Sobieski o swem zwycięstwie pod Wiedniem

Wśród opisów zwycięstwa wiedeńskiego w roku 1683 pierwsze miejsce należy się bezwarunkowo listowi Jana III do żony. Zwycięski król pod pierwszym orężnym piśmie obszerny ten list wości swej małżonki, ale tak my dziś powiedzieli — w celi bogactwa szczegółów może być rzeń odczytany z dużym zainteresowaniem i niemniejszą przyjemnością.

W namiotach wezyrskich 13 września w nocy. Jedyna itd. Bóg i Pan nasz na wieki błogosławiony dał zwycięstwo i sławę narodowi naszemu, o jakiej wieki przeszłe nigdy nie słyszały. Działa wszystkie, obóz wszystkich, dostawki nieoszacowane dostały się w ręce nasze. Nieprzyjacieli, zasławszy trupem aproszkę, pola i obóz, ucieka w konfuzji. Wielbłądy, muły, bydło, owce, które to miał po bokach, do piero dziś wojska nasze brać porządzają, przy których turków trzodami tu przed sobą pedzą, drudzy zaś, osobliwie des renegats (renegaci) na dobrych koniach i pięknie ubrani od nich tu do nas uciekają. Taka się to rzecz niepodobna stała, że dziś już między pospółstwem tu w mieście i u nas w obozie była trwoga, rozumując i nie mogąc sobie inaczej perswadować, jeno że nieprzyjacieli nazad się wróci. Prochów samych i amunicji porzucił więcej, niżeli na milion.

Wezyr tak uciekł od wszystkiego, że ledwo na jednym koniu i w jednej sukni. Jam został jego sukcesorem, bo po wielkiej części wszystkie mi się po nim dostały splendory; a to tym trafunkiem, że będąc w obozie w samym przedzie i tuż za wezyrem postępując, przedał się jeden pokojowy jego i pokazał namioty, tak obszerne, jako Warszawa albo Lwów w murach. Mam wszystkie znaki jego wezyrskie, które nad nim noszą; chorągiew mahometańską, która mu dał cesarz jego na wojnę i którą dziś jeszcze posłałem do Rzymu Ojcu światemu przez Talentego pocztą. Namioty, wozy wszystkie dostały mi się, et mille d'autres ga lanternes fort jolies et fort riches, mais fort riches (i tysiące innych wykwintności, bardzo ładnych i bardzo, ale to bardzo bogatych), lubo się jeszcze siła nie widziało.

wiedeńskiego w roku 1683 pierw- unkowo listowi Jana III do żony. wrażeniem swego powodzenia st nie tylko dla zaspokojenia, cieka że dla użytkowania go — jakbyś- ch propagandowych. List ten dla yć dziś w rocznicę wielkich wyda- terosowaniem i niemniejszą przy- jemnością.

N'y a point e comparaison avec ces de Chocim (żadnego niema porównania z łupem chocimskim). Kilka samych sajdków rubinami i szafirami sadzonych, stoją się kilku tysięcy czerwonych złotych. Nie rzekniesz mnie tak, moja duszo, jako więc tatarskie żony mawiać zwykły mężom bez zdobycy wracającym, żeś „ty nie junak, kiedyś się bez zdobycy powrócił” bo ten, co zdobywa, w przedzie być musi. Mam i konia wezyrskiego ze wszystkim siedzeniem i samego (wezyra) mocno dojeżdżano, ale się przecie salwował. Kihaję jego, t. j. pierwszego człowieka po nim, zabito i paszów niemało. Złotych szabel pełno po wojsku i innych wojennych przysługach. Noc nam ostatka przeszkodziła i to, że „chodząc, okrutnie się broniał, et font la plus belle retraite du monde (robią odwrót najpiękniej w świecie). Janczarów swoich odbiegł w aproszkach, których w nocy wyścinano: bo to była taka hardość i pycha tych ludzi, że kiedy się jedni z nami bili w polu, drudzy szturmowali do miasta: jakoby mieli czem co począć. Ja ich racia je, prócz tatarów, na trzykroć sto tysięcy; drudzy tu rachują namiotów samych na trzykroć sto tysięcy i biorą proporcję trzech do jednego namiotu, co by to wyniosło niesłychana liczbę. Ja jednak rachuję namiotów sto tysięcy najmniejszej, bo kilka obozów stali. Dwie noce i dzień rozbierają ich, kto chce już; i z miasta wyszli ludzie: ale wiem, że i za tydzień tego nie rozbiorą. Ludzi niewinnych tutecznych austriaków, osobliwie białychgłowi i ludzi siła porzucili; ale zabijali kogo tylko mogli. Siła harzo zabitych leży białychgłowi, ale i siła rannych, które żyć mogą. Wczorą widziałem dzieciątko jedno we trzech łeciej, chłopczy-

ka bardzo najmilejszego, któremu zdrąjea przeciał głowę szkaradnie i głowę. Ale to trefna, że wezyr wziął tu był gdzieś w którymś cesarskim pałacu strusia żywego, dziwnie ślicznego, tedy i tego, aby się nam żywcem nie dostał, kazał ściąć. Co zaś za delicje miał przy swych namiotach, wypisać niepodobna. Miał łaźnie, miał ogródek i fontanny, króliki, koty i nawet papuga była, ale że latała nie mogliśmy ją pojmać.

Dziś byłem w mieście, któreby już było nie mogło trzymać dłużej nad pięć dni. Oko ludzkie nie widziało nigdy takich rzeczy, co to tam miły porobiły. Z belwardów podmurowanych, okrutnie wielkich i wysokich, porobiły skały straszliwie i tak je zrujnowali, że więcej trzymać nie mogły. Pałac cesarski w niwecz od kul zepsowany.

Wojska wszystkie, które dobrze bardzo swoją czynili powinność, przyznały Panu Bogu, a nam tę wygraną potrzebę. Kiedy już nieprzyjacieli począł uchodzić i dał się przelamać (bo mnie się przyszło z wezyrem łamać, który wszystkie a wszystkie wojska na moje skrzydło prawe sprowadził, tak że już nasz środek albo korpus, jako i lewe skrzydło nie miały nic do czynienia i dlatego wszystkie swoje niemieckie posiłki do mnie obróciły). — przybiegały tedy do mnie księżęta, jako to elektor bawarski, Waldeck, ściskając mnie za szyję a całując w głowę, generałowie zaś w ręce i w nogi: cóż dopiero żołnierze, oficerowie i regimenty wszystkie kawalerji i infanterji, wołały: „Ach, unzer brave kenik”. Słuchały mię tak, że nigdy tak na si. Cóż dopiero, i to dziś rano, że lotaryński, saski; bo mi się z nimi wczorą widzieć nie przyszło, bo byli na samym końcu lewego skrzydła, którym do pana marszałka nadwornego przydałem był usarskich kilka chorągwi: cóż komendant Starhemberg tuteczny. Wszystko to całowało, oblatywało, swym salwatorem zwało. Byłem potem we dwóch kościołach. Sam lud wszystek pospolity całował mi ręce i nogi, suknie, drudzy się tylko dotykali, wołając: „ach, niech tę

rękę tak waleczną całujemy”. Chcieli byli wołać wszyscy „Vivat”, ale to było znać po nich, że się bali oficerów i starszych swoich. Kupa jedna nie wytrwała i zawołała „Vivat” pod strachem, na co widziałem, że krzywo patrzano. Dlatego, zjadłszy tylko obiad u komendanta (Starhemberga), wyjechałem z miasta tu do obozu, a pospółstwo, ręce wznosząc, prowaodziło mię aż do bramy. Widzę, że i pan komendant krzywo tu patrzy na się z magistratem miejskim; bo kiedy mię witali, to ich nawet nie prezentował. Księżęta się zjechali i cesarz daje znać o sobie, że jest za mię; a ten list nie kończy się, aż terażniejszym rankiem; nie daję mi tedy dopisować i dłużej się cieszyć z Wcią sercem mojem.

List ten najlepsza gazeta, z którego na cały świat zrobić gazete napisawszy, que c'est le lettre du Roi a la Reine (że to list króla do królowej). Księżęta saski i bawarski dali mi słowo i na kraj świata iść ze mną. Musimy iść dwie mile wielkim pośpiechem, dla wielkich smrodów od trupów, koni, bydła, wielbłądów. Do króla francuskiego napisałem kilka słów, że jako au Roi Tres Chretien (królowi archychrześcijańskiemu) oznajmuję de la bataille gagnée et du salut de la chrietiente (o wygranej bitwie i o ocaleniu chrześcijaństwa). Cesarz już tylko o mil półtożej; płynie Dunajem. Ale widzę, że się nieszczerze chce widzieć ze mną dla swej podobno pompy. Życzylby zaś sobie jako najprędzej być w mieście, pour chanter (aby śpiewać) Te Deum i dlatego ja mu stąd ustępuję, mając sobie za największe szczęście ująć tych ceremonji, nad które nieśmy tu jeszcze nie doznali.

Jużże tedy kończyć muszę, całując i ściskając ze wszystkiego serca i duszy najśliczniejszą moją Marysieńkę. Niech się wszyscy cieszą, a P. Bogu dziękuję, że po gaństwu nie pozwolił pytać się: „a gdzie wasz Bóg”. Dzieci całują i oblatwają.

Matko, śpiesz po poradę do „Kropki Mleka”

OGOLI SIĘ PAN

szybko i przyjemnie

MYDŁEM DO GOLENIA MAJOLA

Nawet twarde zarost staje się łatwym do zgolenia, a brzytwa poniekąd nabiera ostrości. Mydło Majola jest absolutnie mydłem łagodnym, nieszczypliwym i nadaje skórze świeżość.

Cena 1.— zł. mniejszy kawałek 50gr.

Wszędzie do nabycia.

Odczyty radjowe

Dzisiaj o godz. 18,05 w 250 rocznicę bohaterskiego czynu króla polskiego, p. Otton Laskowski przyoomni w swym odczycie o „Odsiecz Wiednia” przed turkami, przeciwko którym skrzydlate hufce rycerstwa poprowadził szlachetny, dzielny król Jan III, aby bronić chrześcijaństwa przed nawałą pogan.

Jutro o godz. 18,15 transmitowana będzie z Katowic ciekawy odczyt krajoznawczy dr. Kazimierza Simma, p. t. „W śląskich górach”, malując ich urok i odrębny charakter, przemawiający do nas swą malowniczością.

Dnia 14. IX. o godz. 18,15 dr. Maarjan Stepowski wygłosi w radjo odczyt, w którym podzieli się ze swymi słuchaczami „Wrażeniami z wycieczki na Pińszczyznę”, ziemię powłóczystego smętku i tęsknych melodji.

Dnia 16. 9. o godz. 18,15 transmitowany będzie ze Lwowa interesujący odczyt o charakterze popularnej krytyki porównawczej, w którym dr. Walerjan Kwiatkowski na wiąże do twórczości „Jana Kasprowieza i Szewczenki”. (r)

Wydanie powieści „Głosu Porannego” z d. 12.9.1933 r. Nr. 17

SZYMON BOGDANOWICZ

Przedruk zastrzeżony

GRZECHY WIELKIEGO MIASTA

Filmo-romans sensacyjny

(Ciąg dalszy).

Alice patrzyła na sędziego, jakgdyby teraz do piero dowiadywała się o strasznych, nieznanym jej dotychczas, własnych przeżyciach.

...Więc ona zabiła Normana... ona... ona... Czy to, prawda? Sędzia tego chce... Sędzia był przy morderstwie... Ona zabiła... nikt, tylko ona. Zabiła... zabiła!... Musi się przyznać... musi! Ale pamięta przecież, że trzymał jej ręce... że nie miała przy sobie broni... A jednak ona zabiła... zabiła... zabiła...

— Powtórzyła pani to, co wczoraj już słyszałem, — ciągnął sędzia, — może tylko mniej chaotycznie, bo z wczorajszych zeznań niewiele można było zrozumieć. Miała pani czas uporządkować w myśli naiwną bajeczkę. To dla dzieci, droga panno Berton. Nam trzeba mówić prawdę. Niech pani dobrze się zastanowi. Niech pani przypomni sobie dokładnie wszystko. Niech pani zrozumie, że trzeba wreszcie przyznać się, że trzeba logicznie i odważnie ująć całą sprawę.

— Czyż życie trzyma się zawsze zasad logiki?... — zauważyła refleksyjnie.

— Przedłuża pani tylko niepotrzebnie tok śledztwa, — ciągnął sędzia, puściwszy mimo uszu

uwagę Alice. — Lepiej wczuć jej, niż później, wyznać prawdę. Bo przecież w końcu zatwardziałość pani ustąpi, wyrzuty sumienia przełamają upór. Nie jest pani przecież typem urodzonego mordercy, ani wyrafinowanym zbrodniarzem. To tylko w podnieceniu... w afekcie... strzeliła pani.

Alice milczała. Nie miała już siły bronić się. Zamglonym wzrokiem obserwowała poruszające się usta sędziego. Wargi jego wydawały się jej w tej chwili złośliwą naroślą, głębokie ciemne oczy — przepaścią, skąd czai się wróg, by znów uderzyć w nią, oszołomić... i zmusić do ohydnych kłamstw, które dla niego byłoby jasną, doskonałą prawdą. Opuściła głowę. Potok jego słów ogłuszał ją, wwiercał się w uszy, szumiał. Cicha, spokojną siłą dobiegał do mózgu i bił, bił coraz mocniej wywołując zupełne oszołomienie.

Sędzia zmęczył się. Cisza zaległa pokoi. Tylko krótki, nerwowy oddech Alice, oddech, który zdawał się strącać z piersi niewidzialny, gniotący ciężar, przetykał słabą nitką ciężką tkaninę milczenia.

Sędzia obserwował oskarżoną. Miał już „logicznie” skonstruowany przez siebie stan faktyczny przestępstwa, i obawa utraty tak jasno i wyraźnie rysującej się przed nim sprawy Alice Berton broń w umyśle jego dostępną jej wynurzeniem.

— Nie więcej nie ma pani do powiedzenia! — rzucił ze złością.

Słowa sędziego wytrąciły ją z bezwładu myśli i ciała

— Powiedziałam wszystko, — wyszeptala jak przez sen. Aha, prawda, — zastanowiła się, jakgdyby mocowała się z ukrytą daleką myślą, — przemilczałam jedno.

Sędzia poruszył się wyczekując.

— Nie wiem, czy wiadomo panu, że Norman Delis prowadził na szeroką skalę potajemny handel narkotykami między Europą a Ameryką. — kończyła apatycznie. — Ponieważ żądacie, abym wszystko powiedziała, co wiem, więc staram się być uczciwą: to chyba wszystko.

— Cóż to może mieć wspólnego z naszą sprawą, — odburknął zawiedziony w nadziejach. — Wiemy o tem. Że też pani stara się być prawdziwą w sprawach zgoła obojętnych, a nie najbliższych jej, — dodał drwiąco.

Alice zacięła się. Własne słowa wydały się jej teraz bezsensowną paplaniną. Pocóż było to wszystko mówić... płakać, krzyczeć... rzucać na stół sędziowski krwawiące bólem serce. Niech będzie, że zabiła... byle nie słyszeć dalszych pytań, byle nie trzeba było zastanawiać się... byle znaleźć się już w celi... na tapczanie... sama... sama...

Sędzia nacisnął guzik. Rozległ się dzwonek.

Alice uniosła powieki. Uśmiech okolił jej wargi. Spojrzała z wdzięcznością na sędziego. A więc już koniec... nie będzie dalszych pytań.

Nie zrozumiał uśmiechu jej, ani spojrzenia. Patrzył na nią lekko zdziwiony. Po ukończeniu urzędowania pozwolił sobie zainteresować się nią jako kobietą. Niepospolita uroda... tak i wdzięk... I kto by przypuszczał... Spokojne zielone oczy i wysokie, jasne czoło... szkoda jej... Dwa dni więzienia — a już cera inna. Języki wilgoci z kamiennych ścian zlizwały rumieńce z twarzy. Oczy podkute, kąciki ust opuszczone ku dołowi pogłębiły brzoźdy między nossem a policzkami, brzoźdy, złobione ciągłymi łzami... (D. c. n.)

NOCNE DYŻURY APTEK: — Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicz (St. Rynek 9); L. Steckela (Limanowskiego 37); B. Gluchowski (Narutowicza 6); St. Hamburga i S-ki (Główna 50); L. Pawłowski (Piotrkowska 307); A. Piotrowski (Pomorska 91).

REJESTRACJA 1915 ROCZNIKA — W dniu dzisiejszym na rejestrację do biura wojewódzkiego policyjnego zarządu m. Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165, winni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1915 roku, zamieszkałi na terenie III komisariatu policji o nazwiskach rozpoczynających się na litery L, Ł, M, N i O oraz zamieszkałi w obrębie IX komisariatu policyjnego, o nazwiskach, rozpoczynających się na litery od A do G włącznie.

NOWA RADA SZKOLNA ZBIERA SIĘ. — Jak wiadomo, przed tygodniem komisarz rządowy, inż. Wojewódzki powołał do życia nową radę szkolną m. Łodzi, zmieniając kompletnie jej dotychczasowy skład. Posiedzenie pierwsze rady szkolnej, jak nam komunikują z wydziału oświaty i kultury zarządu miejskiego wyznaczono na jutro, środe, dnia 13-go września o godz. 7-ej wiecz. w lokalu wydziału oświaty przy ul. Piramowicza 10.

GŁÓWKI SYFONOWE. — Główki do syfonów używane w Polsce są tematem rozważań w kołach sanitarnych. Chodzi o to, że ołowiane główki stwarzają niebezpieczeństwo zatrucia dla konsumentów wody sodowej, czy też innej wody sztucznej mineralnej. Zagranicą oddawna już ołowiane główki mogą być używane w tym wypadku, o ile będą one cynkowe i niklowane. Poza tym od czasu do czasu przeprowadzane są kontrole syfonów i o ile powłoka cynkowa i niklowa starły się, syfon musi być poddany nowym zabiegom ochronnym.

Kiedy wyjątkowa nędza lokatora chroni go przed eksmisją z mieszkania

Wśród szerokiej rzeszy lokatorskich, dotkniętych klęską nowych wyroków eksmisyjnych wiele zainteresowanych wzbudziła kwestja, kiedy nędza wyjątkowa lokatora, uwzględniona w kodeksie cywilnym, nie chroni go przed eksmisją. Sprawy tej wiele czasu poświęciły już sądy grodzkie i okręgowe, lecz wy-

HERSE W ŁODZI.
Dowiadujemy się, że w najbliższych dniach przybędzie do Łodzi przodująca w dziedzinie mody firma Bogusław Herse i przyjmować będzie zamówienia według swych najnowszych modeli jesiennych w salonach Grand Hotelu. Na specjalną uwagę zasługuje dostosowanie cen do warunków chwili obecnej. Ciekawą atrakcją stanowi starannie przygotowana kolekcja wdzianych modeli dziecięcych.

"PALACE" TEATRU
Dziś i dni następnych!
Początek seansów o g. 4

"LUNA"
Początek o g. 4, w sob., niedz. i święta poranki o 12 w pol. Passe-partouts, bilety ulgowe i bezpłatne bezwzględnie nieważne

Do Ziemi Świętej, Grecji i Turcji

okretem „POLONIA“

odjazd 26 września i 10 października r. b. — Ceny biletów od zł. 600.—
Inf. i sprzedaż biletów: LINJA GDYNIA-AMERYKA — Warszawa, Marszałkowska 116.

Strejk w przemyśle metalowym?

Robotnicy domagają się honorowania obowiązujących umów

W dniu wczorajszym odbyło się w lokalu okręgowej komisji związków zawodowych ogólne zebranie robotników przemysłu metalowego, celem omówienia wytworzonej sytuacji i konfliktów w szeregu fabrykach łódzkich. Od paru tygodni w zakładach przemysłu metalowego powstają stale zatargi na tle nieprzestrzegania obowiązującej umowy i niestosowania cennika płac. W paru wypadkach doszło do ogłoszenia strejków, których likwidacja utrudniona jest zwłaszcza z powodu uchylania się firm od pertraktacji. Np. firma Ferrum uchyla się od konferencji przy udziale przedstawicieli związków zawodowych, co stwarza niezwykle trudną sytuację dla walczących o poprawę bytu metalowców.

Po zreferowaniu całokształtu spraw przez p. Dytrycha wywiązała się ożywiona dyskusja, w rezultacie której zapadła uchwała w sprawie ogłoszenia w Łodzi strejku powszechnego w przemyśle metalowym, na wypadek, gdyby fabryki tego przemysłu nie zastosowały się do norm cennikowych, przewidzianych umową zbiorową oraz na wypadek dalszego przewlekania i komplikowania strejku przez firmę Ferrum.

Zaznaczyć należy, że w łódzkim

Pożegnanie z Bronią Gary Cooper

przemysłu metalowym doniedawna zatrudnionych było przeszło 6.000 robotników, z których 4.000 pracuje jeszcze w chwili obecnej. Jak nam donoszą, związki zawodowe podejmą w najbliższych dniach energiczne starania w kierunku zażegnania możliwości zaostrenia się konfliktu w przemyśle metalowym i odlewniczym. Gdyby jednak ta interwencja nie dała spodziewanych wyników, zwołane zostanie niezwłocznie ponownie ogólne ze-

Inspektor Wojtkiewicz przeniesiony do Warszawy

W dniu wczorajszym opuścił Łódź na wezwanie ministerstwa dotychczasowy długoletni inspektor okręgowy pracy, inż. Włodzimierz Wojtkiewicz, celem objęcia stanowiska w zarządzie centralnym ministerstwa opieki społecznej.

Obecnie funkcję okręgowego inspektora pracy pełni insp. Rutkiewicz, a w jego zastępstwie — inspektor Kakowski.

Przewiduje się, iż inspektor Wojtkiewicz wróci jeszcze na kilka dni do Łodzi celem uporządkowania ostatnich spraw bieżących. (p)

Witamina „C“ w kryształach

Kierownik laboratorium biochemicznego, przy instytucji botanicznej w Leningradzie, prof. Iwanow odkrył sposób otrzymywania w krystalicznej postaci witaminy „C“ — stosowanej przeciwko skorbutowi. Zażycie pół miligrama witaminy „C“ dziennie ma całkowie chronić przed skorbutem. Prof. Iwanow otrzymał witaminę drogą preparowania czarnych porzeczek. Witamina „C“ istnieje poza tym w rzepie, poziomkach ogrodowych, jabłkach „antonówkach“ oraz w kartoflach.

PROF. FELIKS HALPERN
wznowił lekcje gry fortepianowej
Zapisy od 4—6
Sienkiewicza 20
front II p.

Kontrola koncesji na prowadzenie aptek

Urząd wojewódzki przeprowadza obecnie uzupełnienie i sprawdzenie wykazów rejestrujących aptek, dla celów statystycznych ministerstwa opieki społecznej.

W związku z tem właściciele aptek obowiązani są w terminie miesięcznym przedstawić koncesje na prawo prowadzenia aptek.

Te apteki, których właściciele do 15 b. m. nie przedstawiają koncesji, lub nie uzyskują jej, podlegają zamknięciu, jako istniejące bez należytych podstaw prawnych.

Wdowy i dzieci uprawnione do utrzymywania aptek, nie potrzebują uzyskiwać dla siebie koncesji lub zezwoleń, prowadzą bowiem apteki na mocy koncesji męża względnie ojca.

„Rok Sobieskiego“ w radju

W związku z uroczystościami jubileuszowymi z okazji 250-lecia zwycięstwa oręża polskiego pod Wiedniem, Polskie Radjo nadaje często interesujące audycje specjalne. Dnia 12 r. b. o godz. 9.00 wszystkie rozgłośnie krajowe transmitują z Kahlenbergu pod Wiedniem uroczystą mszę św. celebrowaną przez J. E. kardynała Prymasa dr. Hlonda z okazji rocznicy odroczy Wiednia. Tegoż dnia o godz. 18.15 radjo poświęca tej odświeży interesujący feljton, który wygłosi prof. Otton Laskowski. (r)

Dziś otwarcie
Wystawy Obrazów i Rysunków Zygmunta Szretera
PIOTRKOWSKA 90 PIOTRKOWSKA 90

Gmach teatru miejskiego badały wczoraj komisje starostwa i zarządu miasta

W dniu wczorajszym do teatru Scala, przy ul. Śródmiejskiej przybyły komisje dla zbadania i przejęcia budynku wspomnianego dla teatru miejskiego.

Przedewszystkiem budynek poddała dokładnym oględzinom komisja z ramienia starostwa grodzkiego z naczelnikiem wydziału bezpieczeństwa p. Nowakowskim na czele, w skład której wchodził naczelnik Koszade ze straży ogniowej, inż. Jeske z inspekcji budowlanej, oraz inż. Dąbrowski i inż. Tomerske jako rzeczoznawcy elektrycy.

Komisja po dokładnym zbadaniu uznała budynek jako całkowie odpowiadający wymaganiom i potrzebom teatru, pod względem bezpieczeństwa.

Następnie przystąpiła do czynności komisja z ramienia zarządu miasta z naczelnikiem wydziału oświaty i kultury p. Waltratem na czele, w skład której wchodził dyr. Zaleski, p. Leśniczak i inż. Sawczyk. Komisja po zbadaniu urządzeń teatralnych uznała je za przystosowane do potrzeb teatru miejskiego i przekazała do dyspozycji dyr. Wroczyńskiego.

W związku z przejęciem gmachu teatru miejskiego, dowiadujemy się, że po uskutecznieniu drobnych poprawek w końcu bież. mjes. nastąpi inauguracja sezonu teatralnego.

Nowy gmach teatru miejskiego obliczony jest na 1.100 miejsc na widowni. (a)

Najnowsza produkcja 1933—34 r. wytw. „Paramount“

ZGUBNY CZAR

Film o kobiecie, która zawodniczą miłością i klasycznie pięknym ciałem wtrąca na drogę występku swoich kochanków

W roli kobiecej **MIRIAM HOPKINS**

niezrównana bohaterka filmu „Dr. Jekyll i Mr. Hyde“

W rol. męskich: **William Gargon i Jack La Rue**
Nadpr.: Najnowszy tygodnik dźwiękowy Foxa.

Dziś i dni następnych!

Świetny film pomysłu Louis Verneuil'a prod. Pathe-Natan w Paryżu p. t.

Młodość na Zamówienie

W rol. gł.: Elwina Popesco, Rene Lefevre, Andrzej Lefaur.

Nadprogram: Aktualności i Tygodnik dźwiękowy FOXA.

Pani Oldze Lewsztajnowej z powodu zgonu Ojca Jej

B. P.

IZYDORA FRIEDMANA

wyrazy serdecznego współczucia składa

Personel Firmy Juljusz Lewsztajn

Z powodu zgonu

B. P.

SALOMONA MARKUSA

wyrażamy pozostałej Rodzinie głębokie współczucie

Gustaw Doktorczyk

Nikczemna robota

przeciwko adwokatowi T. Garlińskiemu

Niedawno przedostała się na łamy naszego pisma wzmianka o rzekomej ucieczce adwokata Garlińskiego do Ameryki Południowej. Po dokładnym sprawdzeniu okazało się, iż pogłoska ta jest wysoce krzywdząca, znanego, o nieposzlakowanej opinii, adwokata, cieszącego się wielkim zaufaniem i poważaniem w najszerzych kołach stolicy.

Jak się okazuje, adw. Tadeusz Garliński wyjechał jeszcze przed dwoma laty zupełnie legalnie i to przy poparciu izby handlowej polsko-brazylijskiej, z listami polecającymi do polskich placówek zagranicznych w południowej Ame-

ryce. Wszelkie rozsiewane tendencyjnie wiadomości pochodzą od wrogo usposobionych osób o bardzo podejrzanej konduicie, które brudną swą robotę prowadzą dla celów szantażowych.

Prokuratura warszawska nie prowadzi żadnych dochodzeń przeciwko adwokatowi Garlińskiemu, jak również władze śledcze nigdy nie rozsyłały listów gończych.

Dodać jeszcze należy, że adw. Garliński ma za sobą wielkie zasługi, położone dla Państwa i dla różnych organizacji. Jest on kawalerem Krzyża Walecznych.

Skutki tańszej jazdy

Gruchoty zwane autami kursują na podmiej-
skich szlakach

W dniu wczorajszym na szosie wiodącej do Pabjanic, na terenie wsi Widzew, też gni-ny miała miejsce katastrofa samochodowa, w wyniku której zostało ciężko rannych pięć osób.

Taksówką ŁD. 83.713 zdążyło do Pabjanic 5 osób, przeważnie kupców pabjanickich, którzy powodowani chęcią oszczędzenia kilku groszy opłacił za bagaże, wsiadli do samochodu.

Ponieważ auto obliczone było na 4 osoby, w samochodzie zaś znajdowało się prócz szefa jeszcze 5-ciu pasażerów oraz na wierzchu liczne bagaże, przeciążony samochód, jadący w dodatku bardzo szybko, w czasie przejeżdżania mostku zawadził o przyzwołek i zwałił się do głębokiego rowu.

Miękki grunt złagodził się upadku, wskutek czego pasażer-

owie wyszli względnie obron-
ną ręką. Trzech przewieziono
tramwajem do szpitala w Pa-
bjanicach. Odnieśli oni ciężkie
okaleczenia głowy i ramion.

Władze wdrożyły dochodzenie, przy czym ustalono, że samochód ŁD. 83.713 kursował stale między Łodzią i Pabjanicami, przewożąc nielegalnie pasażerów. Na objaw ten zwrócono uwagę i obecnie władze wydały ostre zarządzenia, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa pasażerom i wyeliminowanie niebezpiecznych pojazdów z ruchu. Równocześnie wydane zostały przypomnienia pod adresem zainteresowanych, by w trosce o własne bezpieczeństwo unikali przejazdów samochodami, przeważnie niezdolnymi do jazdy jako taksówki w Łodzi i z tej racji kursującymi potajemnie na odcinkach podmiejskich.

Tragiczny strzał

w Banku Kupiecko-Kredytowym

W Banku kupiecko-kredytowym przy ul. Piotrkowskiej 29 zdarzył się onegdaj wieczorem tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć młodego urzędnika tej instytucji. O godz. 8.30 wiecz. urzędnik, 20-letni Icek Rorman, przy był do banku, celem skontrolowania, czy nocny dozorca już przybył do pracy. Istotnie w momencie przybycia Rorman, dzienny dozorca przekazywał służbę nocne-

mu dozorecy, Górskiemu, wręczając mu klucze od zegarów oraz rewolwer. Górski manipulując przy rewolwerze i nie wiedząc, iż broń nie jest zabezpieczona, wypalił tak nieszczęśliwie, iż kula rewolwerowa ugodziła Rorman w głowę, przeszywając ją na wylot.

Młody mężczyzna z jękiem usunął się na podłogę, brocząc obficie krwią. Zawezwane pogotowie ratunkowe oraz lekarz prywatny, udzieliły urzędnikowi pierwszej pomocy. Rorman przewieziono do szpitala miejskiego przy ul. Drewnowskiej, gdzie po paru godzinach zakończył życie.

Sprawca nieszczęśliwego wypadku, Górski, oddał się w ręce policji, która zatrzymała go aż do wyświecenia tej ponurej sprawy.

**ANNY
ONDRA**

Dnia 7 września 1933 r. zmarł w Londynie

B. P.

Salomon Markus

przeżywszy lat 56

i tam został pochowany, o czym zawiadamiają

Zona i dzieci

Z powodu zgonu

ś. p.

HELENY ENDER

wdowy po ś. p. prezesie Teodorze Enderze

składa wyrazy głębokiego współczucia pozostałej Rodzinie oraz Zarządowi firmy „Krusche i Ender”, Sp. Akc.

I. HERSZKOWICZ

Potanieją bilety II klasy

Koleje mogą jednak podnieść frekwencję tylko przez obniżkę taryfy klasy III

Wielokrotnie poruszana przez nas sprawa obniżenia taryfy kolejowej na pociągach osobowych, wchodzi nareszcie jak się dowiadujemy, na tory realizacji.

Niezwykle doniosłą dla ludności sprawą zajęły się, władze centralne, które prowadzą na ten temat niezwykle intensywne narady. Chodzi o to, że paromiesięczna praktyka letnia, w czasie której wprowadzono w kraju pociągi popularne, upoważniające pasażerów do ulgowego przejazdu koleją, wykazała ogromny wzrost frekwencji na drogach żelaznych, przyczyniając się w dużym stopniu do zmniejszenia deficytu na kolejach. To też jasnym się stało, że jedynym skutecznym ratunkiem dla kolei może być, jak to już nieraz wskazywaliśmy, wydatne obniżka cen biletów. A przedewszystkiem obniżką winny być objęte bilety klasy III, którą jeździł wia część podróżnych.

Obecnie, jak się dowiadujemy, ministerstwo zamierza ceny biletów obniżyć, tylko, że — naszym zdaniem — czyni to w sposób nieracjonalny.

Według ostatnich pogłosek, krążących w związku z naradami ministerjalnymi nad ewentualną redukcją osobowej taryfy kolejowej, obniżka ta pójdzie w kierunku zmniejszenia różnic stawek między poszczególnymi klasami drogą obniżenia cen biletów I i II klasy. Oczywiście, że niezależnie od tej rewizji min. komunikacji utrzymałoby nadal system indywidualnego stosowania różnych ulg i udogod-

nień przy przejazdach koleja-

mi. Jednak stwierdzić należy, że zamierzenia ministerstwa odnośnie rewizji taryfy osobowej nie idą po linii postulatów najszerzych mas. Obniżenie cen biletów kolejowych I i II klasy, któremi jeździ nieliczna garstka ludzi posiadających, lub urzędników (i to przeważnie za bezpłatnymi biletami), a pozostawienie cen biletów III klasy na obecnym poziomie — mijają się zupełnie z celem. Klasy trzecią podróżuje 95 proc. ludności. Frekwencja podróżnych tej klasy jest słaba i mniejsza w porównaniu z faktami ubiegłymi, gdyż po pierwsze: bilety są za drogie i po-

drugie, społeczeństwo zubożało i ogranicza podróże do minimum. Byłoby więc śmiesz-
nym w tych warunkach obni-
żyć ceny np. biletów klasy II
dla iluzorycznych widoków, że
część podróżnych zamiast bi-
letów klasy III wykupi bilety
II klasy. Może i pewien nie-
znaczny procent podróżnych
tak postąpi, ale w żadnym wy-
padku nie będzie to miało
wpływu na budżet i dochody
kolei, a przedewszystkiem nie
przyczyni się do wzrostu frek-
wencji. Czy nie byłoby znacz-
nie prościej obniżyć o 15, czy
25 proc. ceny biletów III kla-
sy? Efekt byłby, naszym zda-
niem, natychmiastowy. (g)

Dokąd jechać?

JEDNODNIOWA WYCIEZKA
DO WARSZAWY.

Odjazd w czwartek dnia 14 b. m. o godz. 7.28 z dw. Kaliskiego, wyjazd z Warszawy o godz. 19.25. Przejazd w obie strony zł. 10.—. Bilety do jutra do godz. 13-ej w biurze Wagons - Lits Cook (Piotrkowska 64).

INDYWIDUALNE ULGOWE PRZE-
JAZDY DO GDYNI.

Wyjazd może nastąpić w dniach 16 lub 17 b. m. dowolnym pociągiem i dowolną klasą, powrót zaś w dniach 19 i 20 b. m.

Przejazd w obie strony kl. III zł. 13.20. Bilety w biurze Wagons-Lits Cook (Piotrkowska 64) w godzinach od 9 do 13.30 i od 15 do 20.

ULGOWY PRZEJAZD DO KRY-
NICY.

Wyjazd w sobotę o godz. 21.40 z dw. Fabr. Przejazd kl. III — zł. 22.50, kl. II — zł. 34.20.

Po 10-dniowym pobycie w Krynicy przysługuje prawo przy powrocie do 80 proc. zniżki kolejowej.

Bilety w biurze Wagons - Lits Cook (Piotrkowska 64)

OSTATNIA WYCIEZKA
MORSKA.

W dniu 22 września wyrusza z Gdańska ostatnia wycieczka morska do Belgji i Holandji; potrwa ona 10 dni i przejedzie trasę: Gdańsk — Kanał Kiloński — Amsterdam — Rotterdam — Antwerp — Kanał Kiloński i Gdynia. Poza to przewidziane są wycieczki do Brukseli i Hagi.

Przejazd wraz z całkowitem utrzymaniem oraz paszportem i wizami zł. 360.—.

Zapisy w Wagons - Lits Cook (Piotrkowska 64).

**CÓRKA
PUŁKU**

Matko, śpiesz po poradę
do
„Kropki Mleka”

Pełny oddział P.K.O.

nareszcie utworzony zostanie w Łodzi!

Sfery handlowe i przemysłowe Łodzi czyniły już od dłuższego czasu starania o rozszerzenie działalności łódzkiego oddziału P.K.O. a to przez zorganizowanie w naszym mieście t. zw. pełnego oddziału P.K.O., któryby całkowicie odpowiadał rzeczywistym potrzebom naszego przemysłu i handlu.

Istniejący obecnie w Łodzi oddział P.K.O. załatwia tylko część czynności wykonywanych przez tę instytucję, odgrywającą wielką rolę w życiu gospodarczym kraju. I tak np. łódzki oddział P.K.O. nie posiadał oddziału czekowego, wskutek czego reflektanci mogli posiadać konta czekowe tyl-

ko w centrali P.K.O., a co zatem idzie, ilość tych kont była niewielka. Oddział ten nie posiadał wydziału lombardowego i inkasowego — działów niezwykle ważnych i ściśle związanych z przemysłem.

Sprawa utworzenia w Łodzi pełnego oddziału P.K.O. posuwała się wreszcie poważnie na przód. W ostatnim czasie bawili w Łodzi przedstawiciele centrali P.K.O., którzy badali na miejscu całokształt działalności miejscowego oddziału tej instytucji, rozpatrując przytem specjalnie sprawę utworzenia w Łodzi pełnego oddziału P.K.O. Wyniki tych badań wypadły pozytywnie, i — jak

nas informują — kwestja rozszerzenia działalności P.K.O. łódzkiej została już definitywnie przesądzona w sensie pozytywnym.

Otwarcia pełnego oddziału P.K.O. w Łodzi spodziewać się należy jeszcze na jesieni r. b., co znakomicie ułatwi pracę naszymu przemysłowi i handlowi. (ag)

ANNY ONDRA

Łódź uczy

Batorego 24 b. m.

Obywatelski komitet obchodu 400 rocznicy urodzin Stefana Batorego i 250 rocznicy zwycięstwa pod Wiedniem zawiadamia, że uroczystości rocznicowe w naszym mieście odbędą się dnia 24 września r. b. Szczegóły w czasie najbliższym zostaną podane do wiadomości publicznej.

SZKOŁA GIMNASTYKI I TAŃCA ARTYSTYCZNEGO M. ALPERNÓWNY I A. PIOTRKOWSKIEJ.

Duże zainteresowanie wywołała nowopowstała szkoła gimnastyki i tańca artystycznego pod kierownictwem pp. M. Alpern - Rotbardowej i A. Piotrkowskiej, ponieważ obydwie kierowniczki cieszą się doskonałą renomą. To też do fachowo i rzeczowo zorganizowanych kompletów dla pań i dzieci od lat czterech napływają już dziś liczne zapisy, a działalność tej placówki zapowiada się obiecująco. Sekretariat szkoły przy ul. Zachodniej nr. 66 (lokal zw. zaw. prac. miejsk.) tel. 168-55 czynny jest codziennie w godz. 6 — 8 w. Początek zajęć 15 września.

największą siłą odzywa się ona w rok podróży artystycznej do Szkocji, której pokłosiem była „Symfonia szkocka”. Niezależnie od prymoliów liryka i pejzażysty, posiadał Mendelssohn tak niepospolity dar artystycznego obrobienia kompozycji, że nawet najmniej udane utwory zajmują piękną formą. Jedną z najpopularniejszych kompozycji, stanowiących po dziś dzień ozdobę programu koncertowego, jest koncert „e-moll”, będący niedoścignionym wzorem liryki, techniki i ornamentyki skrzypcowej.

A dlatego koncert, poświęcony twórczości Mendelssohna, nie może zawieść oczekiwania zwolenników miłej dla ucha muzyki.

F. Halpern.

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj o godz. 9-ej wiecz. farsa Heneka „On i jego sobowtór”.

W środę i dni następnych wiecz. w dalszym ciągu grana będzie do skonała farsa Bissona „Rozkosze ojeostwa”.

CAPITOL

Dzisiaj prezentujemy

emocjonujący film reżyserji BEN STALOWA p. t.

DEMON WIELKIEGO MIASTA

Strach! Groza! Wzruszenie! Emocja!

W rolach głównych:

Edmund Love, Wynne Gibson

Następny program: Wyspa Dr. Moreau

Subskrypcja pożyczki w Łodzi

Średni przemysł włókienniczy masowo zakupuje obligacje

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie zarządu krajowego związku przemysłu włókienniczego, poświęcone specjalnie sprawie subskrypcji pożyczki wewnętrznej. Zarząd krajowego związku podjął jednomyślnie uchwałę przeprowadzenia intensywnej propagandy wśród swych członków. W sprawie tej zarząd zwołuje nadzwyczajne walne zgromadzenie członków, celem powzięcia uchwały masowej subskrypcji pożyczki narodowej.

Jednocześnie dziś odbędzie się w Warszawie szereg niezwykle doniosłych narad w sprawie subskrypcji pożyczki przez przemysł i handel. Odnośne konferencje odbędą się w ministerstwie skarbu oraz w izbie przem. handlowej warszawskiej z udziałem delegatów izb z całej Polski.

Energiczną propagandę w sprawie subskrypcji pożyczki rozwinąć ma również izba przem. - handlowa w Łodzi, która rozesła około 20.000 listów do przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w całym okręgu łódzkim. Poszczególne organizacje przemysłowe i kupieckie na terenie całego województwa łódzkiego w najbliższych

dniach wydadzą odezwy do swych członków, nawołujące do gremjalnego subskrybowania pożyczki.

Do liczby instytucji o charakterze publiczno - prawnym, które zgłosiły swój apel do subskrybowania pożyczki narodowej, w myśl wezwania rządu, przybywa fundusz bezrobocia.

W dniu 9 września r. b. odbyło się pod przewodnictwem kierownika obwodowego biura funduszu bezrobocia w Łodzi, inspektora St. Luniewskiego, ogólne zebranie pracowników tej instytucji, na którym — na wniosek przewodniczącego zebrania — ze względu na dobro i interesy państwa powzięta została jednomyślnie uchwała wzięcia gremjalnego udziału w subskrypcji pożyczki narodowej.

Urzednicy III okręgu inspekcji pracy na zebraniu w dniu II b. m. postanowili wziąć udział w podpisaniu się na pożyczkę narodową; urzednicy do VI st. st. włącznie w wysokości całomiesięcznych poborów i urzednicy od VII st. st. w wysokości 75 proc. miesięcznych poborów.

Tomaszów

SPÓŁDZIELNIA BUDOWLANA.

Utworzona została spółdzielnia budowlana, specjalnym celem, której będzie — współpracując z władzami samorządowymi i państwowymi — tania budowa domków robotniczych. Do zarządu wybrani zostali przedstawiciele związków zawodowych robotniczych.

ATAK GAZOWY NA TOMASZÓW

W ub. niedzielę o godz. 8.25 wieczorem rozległ się ryk syreny straży ogniowej, dającej znać o rozpoczęciu ataku gazowego na miasto. Rzeczywiście, w chwili później rozpoczął się improwizowany atak gazowy. Natychmiast ustał wszelki ruch w mieście, światła pogasły i publiczność schroniła się do swych siedzib względnie do bram domów. Atak podjęto w

pięciu punktach. Po 10 minutach pośpieszyli na miejsca zorganizowane drużyny ratownicze, obeszło się jednak bez wypadku z ludźmi.

Z okazji przeprowadzenia ataku odbyły się zawody marszowe drużyn w maskach gazowych. Stały na starcie drużyny: strzelecka, TFSJ, fabryk D. Bórnstajna, W. Landsberga oraz szkolne gimn. humanistycznego i szkoły handlowej. Trasa marszu wynosiła 4100 mtr. Najlepszy czas 28:45 uzyskała drużyna gimn. humanistycznego.

KU CZCI Ś. P. ŻWIRKI I WIGURY.

W kościele parafialnym odbyła się w ub. niedzielę nabożeństwo żałobne za dusze tragicznie zmarłych asów lotnictwa polskiego ś. p. Żwirki i Wigury. Udział w nabożeństwie wzięły wszystkie tutejsze organizacje społeczne, które we wspólnej petycji przesłanej komisarzowi miejskiemu p. Rychlickiemu domagają się przemianowania ulicy Pałacowej na ul. kpt. Żwirki, a skweru przy ul. Mościckiego na skwer inż. Wigury.

DZIEŃ ŁOZPN.

Z okazji „dnia ŁOZPN” rozegrane zostały w Tomaszowie zawody piłkarskie między kombinowanym zespołem Hakoahu i Tomaszowianki a Lechia. Mecz wygrała Lechia po ostrej grze w stosunku 3:1, uzyskując wszystkie bramki ze strzałów Drajlinga. Sędziował p. Grabowski.

Otwarcie wystawy Zygmunta Szretera

Dzisiaj o godz. 12-ej w południe nastąpi w lokalu przy ul. Piotrkowskiej otwarcie wystawy prac art. malarza Zygmunta Szretera. Światny ten artysta przez szereg lat pracował zagranicą, gdzie dzieła jego zdobyły sobie uznanie fachowej krytyki, jak i szerokich rzesz kulturalnej publiczności.

Wystawione dziś obrazy, rysunki i akwarele Szretera świadczą o jego wysokiej klasie artystycznej.

Pożegnanie z Bronią Gary Cooper

Twórczość Mendelssohna

(Z racji zapowiedzianego przez Zw. Zaw. Muzyków na dz. 14 b.m. koncerta w Filharmonji)

Ryszard Wagner nazwał Mendelssohna najbardziej skończonym genjuszem formy od czasów Mozarta, a dlatego twórczość Mendelssohna, tego ostatniego mohikana klasycyzmu, wstrzymała nurtujący już wówczas pęd romantyki muzycznej. Napoty klasyk, napoty romantyk, z tym zaumianującym rysem i skłonnością do stwarzania wyśnionych z wyobraźni światów baśni i poezji tworzył on linję demarkacyjną na pograniczu klasycyzmu i romantyki muzycznej. Sztuka Mendelssohna nie wyrosła z twórczych bólów i krzyków, jak muzyka Beethovena bądź Szopena, a jednak mimo pozornie pogody ducha nurtuje w głębi jakiś rys tragiczny, wydobywający się z rzadka na powierzchnię. Jego ton minorewy, jego śpiewność gorąca, zdradzają porwy duszy egzaltowanej, podobnie jak lira wszystkich poetów bolejących, których uczucia wychodzą poza kres życia codziennego. W młodym wieku, bo zaledwie w 17 roku stworzył Mendelssohn prawdziwe arcydzieło, uwerturę do szekspirowskiego „Snu nocy letniej”, zadziwiająca barwną i kunsztowną instrumentacją i świeżością inwencji. Dalsze obrazy, ilustrujące nastrój szekspirowskiej poezji, powstały w kilkanaście lat później. Typem muzyki przesyczonej pierwiastkami poetyckimi, jest uwertura „Hebrydy” i cały tom „Pieśni bez słów” na fortepian, o których Hans Bülow powiedział, że są dlań równie klasyczne, jak liryka Goethego. W operatorach „Pawel” i „Eljasz” godną podziwu jest nadzwyczajna zdolność asymilacyjna i siła szerości, choć tu i owdzie przebijają podświadomie nuta semicka, a z

DZISIEJSZE KONCERTY RADJO WE

Dzisiaj o godz. 18.20 wystąpi z krótkim recitaleem śpiewaczym, artystka amerykańska, o dużej kulturze, obdarzona pięknym materiałem głosowym. Artystka odśpiewa szereg pieśni kompozytorów angielskich i amerykańskich oraz pieśni Niewiadomskiego „Otwórz Janku”.

O godz. 20.00 w ramach wieczornego koncertu solistów w radjo usłyszą radiosłuchacze dwie doskonałe siły artystyczne: p. Anielę Szlemińską oraz p. Aleksandra Michałowskiego, którzy odśpiewają szereg arji i pieśni.

O godz. 21.10 rozgłoszenie radjo-we transmitować będą z Krakowa uroczajone wiele koncertu muzyki jazzowej w wykonaniu tercetu revellersów Meyerholda, Szymona Marmora, który wykona kilka grotesek fortepianowych i Ryszarda Marmora, wirtuoza na saksofonie.

KTO WYGRAŁ NA LOTERJI

Warszawa, 11 września.

W czwartym dniu ciągnięcia loterii państwowej główne wygrane padły na następujące numery:

Zł. 10.00 — N-ry: 75189, 148, 532.

Zł. 5.000 — N-ry: 32596 65711 125452 135197.

Zł. 2.000 — N-ry 1142 2433 3700 10163 13676 20420 26675 29783 36019 33289 41437 44894 53275 67684 72876 83537 86527 89525 95790 99337 103120 116199 142608 145038 150051.

Zł. 1.000 — N-ry: 2501 10141 19062 24002 24476 33870 35916 40536 40779 51802 51957 51978 75987 88547 91038 91562 95981 101925 103275 116766 120749 125093 130095 138302 142291 146572 14556 153010.

Zł. 2.000 — N-ry: 1089 10535 12620 26268 30323 34520 40611 57208 82839 85340 91270 95983 102884 104323 110357 133283.

Zł. 1.000 — N-ry: 3007 3808 8015 15917 21591 27244 29951 31030 35147 35319 49128 80422 80038 83194 85113 92066 92831 96113 105834 113471 114743 115936 118716 122975 124078 124165 126245 135224 141703 145364 147680 148205.

STAWKI.

92 192 201 96 331 406 603 12 14 48 720 906 46 61 83 1024 28 108 53 231 622 2260 407 524 60 636 813 77 3423 603 711 18 806 920 33 4016 183 294 432 77 517 90 620 700 877 5035 47 160 218 321 412 533 22 764 6052 92 506 7 40 690 718 803 12 43 934 53 7082 70 497 633 731 74 98 8120 26 229 353 78 507 76 98 673 709 802 7 17 18 9068 351 680 95 10282 85 307 8 11078 91 95 144 280 311 44 431 12163 214 327 72 639 766 80 923 27 83 96 13063 268 583 92 746 62 803 41 923 69 14041 53 133 91 305 79 474 91 537 604 711 65 597 733 39 19141 229 345 77 540 690 903 88 20116 234 372 462 559 609 760 21069 308 92 469 627 62 728 845 66 920 42 87 22024 149 60 274 311 94 474 23196 392 429 58 61 81 672 88 928 79 24144 468 505 701 85 867 25042 100 68 222 88 354 826 917 30 81 26312 34 66 96 511 614 994 27202 68 524 756 847 90 28008 78 263 358 641 833 95 96929 19 371 78 648 873 30116 326 39 67 754 72 898 31053 80 108 63 280 413 21 555 755 880 943 32001 175 328 42 438 757 849 33046 160 91 275 331 51 426 34 35 503 36 92 923 37 34051 56 72 317 427 585 680 734 77 88 356 35092 180 244 314 463 531 62 97 833 67 924 36093 254 302 44 444 89 94 503 625 75 875 984 95 37002 63 370 448 655 893 38085 569 614 723 88 811 914 60 69 39019 72 103 263 347 67 85 416 25 74 510 69 627 51 991 40150 69 71 205 14 28 78 88 450 525 53 80 658 829 39 54 905 13 72 41112 90 380 85 93 43061 305 19 438 78 564 979 43160 310 406 548 635 77 814

52 918 44022 236 328 215 29 307 63 88 500 17 85 95 625 56 811 66 928 47078 204 34 307 405 91 523 27 35 61 88 626 34 80 830 73 927 48053 100 77 82 218 69 346 87 429 53 579 826 49016 67 72 105 9 336 88 423 517 49 644 736 822 50287 399 412 46 815 51074 83 165 508 710 11 29 850 56 71 915 56 73 52025 47 123 38 74 254 60 61 508 26 75 672 721 45 823 925 44 45 94 96 53082 195 254 475 452 581 655 706 814 923 47 81 54038 161 73 273 304 55 571 617 740 99 806 55099 119 24 50 59 64 378 79 583 601 740 98 806 22 59 912 36 51 56002 62 191 315 95 400 17 90 537 636 65 57248 327 610 786 987 58055 272 89 97 301 632 51 52 79 86 762 837 59140 369 573 79 693 95 762 833 904 60001 62 86 238 46 300 33 480 96 636 736 79 80 94 881 985 61026 42 258 63 339 46 461 83 764 62210 31 64070 101 47 213 50 86 310 47 413 25 533 638 82 712 26 838 65120 84 330 524 49 620 48 746 63040 62 167 221 548 19 765 809 924 70 80 67060 67 210 26 63 752 626 38 64 847 74 76 68035 147 244 45 372 82 602 72 705 11 805 69047 139 318 581 618 29 710 835 917 59 70117 232 50 342 842 934 71047 168 322 32 504 29 643 58 865 969 72078 115 80 337 39 444 701 7 20 55 97 961 73008 96 101 261 74063 89 171 524 935 75000 196 505 668 90 306 938 76011 54 62 184 332 68 474 557 609 12 16 763 81 902 77045 253 584 623 877 78070 98 180 290 311 13 428 94 583 84 684 711 873 911 78 79143 371 448 58 67 573 666 741 801 88 80064 100 11 92 96 264 329 73 630 765 835 42 983 81014 53 59 272 590 51 750 914 82171 330 51 444 653 58 788 83005 214 370 536 78 615 788 886 84224 73 356 656 308 44 952 61 85011 69 188 233 42 96 326 581 734 70 86583 91 680 787 87053 77 138 206 310 427 38 531 40 68 676 747 801 65 88083 162 219 35 324 469 517 27 76 637 780 98 936 52 908 89174 374 441 647 746 62 903 37 90028 40 104 257 321 417 543 633 741 12 32 91070 329 64 343 84 484 628 704 59 862 92002 198 277 33 352 85 425 88 92 529 805 29 57 920 93414 54 64 731 52 640 790 94193 374 81 412 500 22 983 95003 08 72 336 504 718 971 96053 62 83 109 41 303 89 440 538 613 943 97025 111 23 24 230 61 359 450 561 687 700 49 804 55 98096 144 64 67 223 436 73 676 781 807 943 99099 140 296 350 541 758 942 100037 89 142 332 575 644 101153 376 547 959 95 102124 203 301 31 405 55 88 676 805 69 103071 269 89 347 61 67 424 30 61 852 961 104008 267 728 84 811 105106 329 92 487 635 725 87 827 964 106042 82 88 104 84 249 347 74 569 107145 322 31 577 633 771 818 950 108146 264 443 74 631 67 801 933 109230 53 90 429 32 354 634 850 61 1100098 103 45 88 468 75 510 627 776 882 903 111070 108 50 207 80 802 36 90 112232 33 453 527 38 57 65 739 67 79 95 819 951 113031 92 539 714 36 811 39 955 87 114055 58 165 310 52486 523 52 92 888 115047 174 341 500 635 713 47 116116 408 18 619 837 968 70 117128 73 251 354 74 438 85 554 745 826 908 118068 83 87 246 53 72 393 479 738 826 86 991 119001 92 118 62 348 418 56 514 66 624 84 880 947 120211 12 96 667 813 77 916 32 121027 224 362 427 522 30 617 714 76 897 122560 622 55 743 907 30 123001 05 09 18 102 254 349 64 484 558 62 777 98 839 905 124134 439 78 692 757 800 85 900 125122 70 72 250 53 342 524 46 673 750 56 65 126397 541 65 77 614 905 127020 66 98 228 38 312 402 578 968 89 128018 29 203 372 461 582 713 828 917 129107 208 48 468 84 527 610 60 824 130024 63 102 343 60 549 52 845 53 131339 482 512 28 44 607 707 889 91 132083 339 93 497

561 728 50 940 133024 78 123 39 270 356 441 85 515 58 81 609 17 758 98 836 986 134197 420 30 540 63 669 738 93 845 907 79 135019 96 140 56 94 379 442 59 77 639 45 737 74 863 924 48 136056 205 25 82 341 561 609 933 55 137038 85 270 426 84 501 620 965 138013 79 108 23 51 296 312 53752 73 668 762 42 811 924 139030 39 88 111 65 70 354 450 554 77 767 908 140025 35 127 44 80 658 64 592 869 79 933 141056 151 63 321 86 92 560 806 936 142021 56 202 08 68 342 468 515 75 601 94 708 807 933 78 143003 119 81 215 64 311 471 551 58 650 53 86 705 72 144015 39 57 60 214 374 548 52 767 79 80 936 60 145191 259 83 323 416 903 146069 251 438 62 97 541 611 746 821 31 94 147069 118 29 432 591 625 91 787 908 52 98 148049 152 96 203 16 58 334 472 640 53 79 900 45 149003 300 48 98 450 538 838 54 994 150125 85 306 15 635 71 84 748 57 979 151086 123 35 42 209 337 487 658 763 152114 69 696 925 36 153222 23 332 33 508 602 98 778 853 919 154431 71 636 63 79 858 916

401 743 850 64018 27 132 242 440 512 746 96 800 39 959 65055 115 28 31 222 25 316 477 97 500 645 74 94 719 34 76 908 20 41 50 66074 399 495 511 764 67126 219 461 706 868 68257 313 489 592 752 933 69166 205 56 81 731 60 242 934 70041 215 388 97 574 86 782 823 24 59 71102 264 487 522 631 98 754 809 35 998 72233 301 516 91 668 83 712 803 11 59 942 60 73077 117 235 68 93 350 416 17 87 514 684 736 69 861 62 85 74144 256 350 450 517 19 49 838 53 934 86 91 75858 93 912. 76016 35 159 317 55 478 544 69 701 893 916 32 77023 155 90 290 469 932 78050 99 172 226 469 527 746 816 33 39 79045 64 154 238 99 438 46 587 810 80002 113 21 317 89 400 592 769 71 873 901 81141 43 84 463 666 82 767 846 82046 195 225 28 57 64 342 417 659 793 865 83017 91 322 455 518 57 627 750 808 959 78 84211 43 358 474 510 85270 71 422 514 58 85 615 772 829 63 86049 217 18 99 342 62 411 649 86 772 886 912 96 87023 32 157 178 387 489 657 619 716 818 55 932 79 88029 397 636 91 89107 17 342 63 444 95 633 820 75 990 90013 84 90 202 558 78 679 706 839 96 91020 138 387 400 500 640 921 81 92054 83 84 377 459 565 775 944 93022 43 141 221 57 393 642 66 822 82 903 94367 468 640 44 97 764 95651 92 922 96034 59 438 950 97161 316 457 512 628 33 705 90 802 50 942 98068 249 75 95 444 608 748 856 977 39 70 99319 508 19 21 825 83 979 100002 85 132 94 289 371 97 480 559 65 690 753 101032 110 56 226 395 434 669 725 30 74 813 905 34 64 102027 36 102 17 270 330 413 72 601 5 44 832 103021 33 153 242 353 83 87 704 44 97 881 921 63 86 99 104357 75 82 786 895 970 105001 37 110 58 319 35 409 594 629 36 718 91 106054 174 256 406 649 702 74 998 99 107074 168 96 217 47 338 71 92 93 440 56 991 108144 91 204 485 88 540 651 57 800 24 93 974 109154 200 390 535 44 600 37 747 52 63 900 4 5 110006 47 401 502 86 810 20 938 111298 322 23 630 732 63 846 70 112250 61 502 51 81 659 786 806 113012 34 374 468 600 756 96 847 930. 114085 227 326 401 640 929 115346 63 93 664 769 116100 55 91 212 312 78 409 535 812 117069 177 95 228 409 528 59 96 806 94 932 118024 553 693 119040 84 692 129002 3 50 91 335 427 646 747 50 860 910 76 121222 300 28 594 622 792 923 37 122395 455 657 759 826 123173 86 203 57 318 536 817 124144 222 343 595 98 664 707 26 60 802 21 125289 341 51 70 401 575 685 704 126115 68 242 47 70 518 879 905 127082 241 69 685 848 958 69 128224 439 40 504 699 716 19 21 940 129002 379 456 86 500 654 841 99 986 130079 125 46 69 256 68 408 20 535 883 131052 106 47 260 601 704 964 132018 50 89 104 26 321 508 619 53 813 963 82 133145 229 78 308 34 439 516 83 750 56 811 62 63 134028 79 301 405 18 587 712 851 935 98 135042 71 100 204 6 23 332 440 565 136051 63 366 83 86 439 68 96 696 728 879 88 137047 108 366 657 95 711 52 138014 104 5 26 65 214 97 367 437 692 925 76 139117 23 381 465 686 847 952 69 140095 203 522 749 821 61 85 141147 83 217 445 653 729 86 848 142532 689 753 924 143007 24 262 84 386 428 91 517 88 800 35 144036 188 314 934 145426 34 84 535 51 666 72 732 52 807 51 919 20 146207 67 318 635 147164 258 320 22 56 401 641 758 83 844 944 84 148157 346 400 777 98 859 953 149021 101 56 88 226 96 394 468 546 99 150075 134 55 243 92 317 468 91 590 785 893 151147 98 203 398 484 504 18 67 95 652 994 152100 219 96 328 507 632 64 715 821 95 153098 150 402 13 34 65 694 736 818 154025 401 18 34 602 767 77 827 30 931 81.

Ciągnięcie popołudniowe.

53 211 74 453 558 613 53 79 731 46 53 814 966 69 1018 37 45 159 98 252 334 408 65 545 632 774 809 61 932 89 98 2137 59 326 631 631 92 704 75 80 829 961 3076 90 223 25 476 616 59 760 841 4113 270 306 28 419 37 539 707 32 802 5240 71 388 777 837 925 6033 75 125 303 56 422 500 21 70 649 96 704 06 32 48 7270 426 88 562 674 723 8069 130 91 488 519 750 737 9188 344 407 81 716 17 86 89 889 929 34 87 10012 92 341 569 690 784 810 936 74 11482 513 17 802 54 64 964 12067 154 291 480 614 44 797 849 969 13003 81 114 23 404 11 40 71 649 54 817 948 60 14038 236 317 62 96 420 607 15027 156 408 509 32 657 913 44 78 16082 99 100 203 513 738 51 77 894 17023 428 35 55 532 619 836 95 902 18109 453 627 778 833 954 19053 201 525 957 20016 124 201 41 576 79 665 837 934 40 45 46 21071 175 93 97 328 483 731 76 78 838 59 22071 167 79 209 424 590 662 719 894 969 23082 343 62 557 745 903 34 87 24026 64 201 579 623 24 575 25044 146 276 340 60 734 54 855 911 19 39 97 26042 106 459 95 619 967 27143 391 93 411 93 503 30 763 805 965 28299 430 604 745 863 97 29122 79 230 522 641 53 927 30205 583 788 31114 39 361 656 716 76 32051 239 404 676 96 33010 114 229 50 512 471 646 711 20 49 55 63 34083 341 406 85 529 46 78 83 644 819 35134 63 326 84 783 815 23 53 75 36036 85 160 86 267 70 456 65 604 10 21 42 76 750 97 878 37041 97 140 48 78 208 348 73 542 89 630 97 706 11 88 822 27 948. 38020 133 259 576 602 759 830 35 983 39107 53 220 27 317 412 576 962 76 40183 333 756 924 41087 445 737 886 905 42026 425 610 772 99 915 43094 115 203 330 644 75 742 953 80 44124 45 83 483 90 517 58 682 98 922 32 45009 140 217 394 408 43 843 911 46121 28 420 55 576 534 83 803 903 47310 70 400 616 23 43 89 703 574 93 48102 65 435 523 953 49074 90 259 92 376 562 709 50002 15 96 543 605 742 916 51088 457 507 22 624 28 740 77 94 882 52040 56 169 200 469 53045 94 221 90 332 468 94 689 762 54082 87 89 137 40 206 356 58 63 478 512 15 85 690 774 843 55035 40 154 406 12 86 536 70 614 774 853 937 61 56013 30 75 175 365 542 659 727 44 901 57006 34 55 72 317 23 404

Slaba tendencja na giełdach pod wpływem niewyjaśnionej sytuacji gospodarczej i politycznej

RYNEK PIENIĘŻNY

Warszawska giełda pieniężna

Slaba tendencja na światowych giełdach papierów wartościowych utrzymuje się w dalszym ciągu. Przyczyna tego jest niewyjaśniona sytuacja gospodarcza Stanów Zjednoczonych, ogólna niepewność polityczna, uwarunkowana niestabilnymi stosunkami w Niemczech i światowymi zbrojeniami, trwające nadal wahania kursu dolara i funta oraz brak widoków na porozumienie między Europą i Ameryką w dziedzinie walutowej i ogólnogospodarczej.

Wszystkie te momenty odbiły się na nastrojach Wall Street oraz przodujących rynków europejskich. Giełda nowojorska wykazała wskutek wzmoczonej podaży spadek notowań popularniejszych papierów o 1 do 5 dolarów. Szczegół nie słabe były akcje kolejowe, obniżyły się również poważnie akcje koncernów stalowych, ze względu na wiadomość, że przodujące przed się orostwa tej gałęzi wykazują na koniec sierpnia w stosunku do koń-

ca lipca poważny spadek zamówień. Pożyczki polskie miały na ogół usposobienie mocniejsze.

Na giełdzie londyńskiej panował nastrój słaby przy obrotach ograniczonych. Ilość transakcji papierami zagranicznymi ze względu na słabą tendencję Wall-Street była minimalna. Popytem cieszyły się jedynie akcje brytyjskich kolei i pożyczki indyjskie.

Giełda paryska wykazała rezerwę w zawieraniu transakcji, co przypisać należy głównie panującym nadal wahaniom funta i dolara oraz niższym cenom na londyńskim rynku metali. Wszystkie prawie akcje przemysłowe poniosły większe lub mniejsze straty kursowe. Akcje bankowe, z wyjątkiem Banque de Paris, który obniżył się na skutek sprzedaży większej partii tych akcji na rynku brukselskim, zdołały utrzymać się na poziomie niezmiennym. Renty francuskie miały usposobienie mocne.

Amsterdam wykazywał tenden-

cję słabą, co przypisać należy głównie niepomyślnym wiadomościom z Nowego Jorku. Szczególnie słabo kształtowały się kursy akcji naftowych ze względu na wzrost produkcji ropy w Stanach Zjednoczonych.

Obroty na giełdzie berlińskiej były minimalne. Przeważała podaż przy słabym odbiorze. Kursy akcji obniżyły się o 2 do 3 proc.

Na giełdzie wiedeńskiej panował zastój. Notowania w związku ze słabą tendencją giełdy paryskiej i budapeszteńskiej nieco się obniżyły.

Kursy akcji na giełdzie warszawskiej większym wahaniom nie ulegały.

Obroty na giełdzie dewiz były normalne. Całe zapotrzebowanie pokrywał Bank Polski przy małym udziale banków prywatnych.

Na lódzkim rynku panowała z jednej strony wybitnie niewyjaśniona sytuacja, z drugiej zaś zupełna

niemal martwota, tłumaczona zainteresowaniem pewnych sfer zbliżającymi się świętami żydowskimi.

Listy zastawne 8 proc. m. Łodzi kształtowały się w granicach 40,50 — 41,00, zaś 8 proc. Piotrkowa 38,00 — 38,25 zł. Brak obrotów tłumaczyć tu również można małą ilością materiału na rynku.

Z papierów państwowych nieco żywsze zainteresowanie wywołała 4 proc. pożyczka inwestycyjna (104,00 — 104,50) oraz 3 proc. pożyczka budowlana (38,00 — 38,50). Stała zmieniła kurs 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej na (50,50 — 51,00 — 50,50).

Z akcji obracano jedynie i to w małych ilościach akcjami Banku Polskiego, którego kurs kształtował się w granicach 82,00 — 83,50.

Żywe zainteresowanie na lódzkim rynku wywołuje natomiast 6 proc. pożyczki wewnętrznej, która cieszy się dużą popularnością i sympatją.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednorodna. Notowano: Belgja 124,75 (plus 2), Gdańsk 173,50 (plus 5), Holandia 360,7, Londyn 28,67 (plus 2), Nowy Jork 6,33, kabeł Nowy Jork 6,34, Paryż 35 (— 1), Praga 26,50, Szwajcaria 172,86 (plus 14), Włochy 47,15 (— 3). Transakcje nienotowane: Kopenhaga 128,10, Sztokholm 148,15 (plus 15). W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 213,20 (plus 5). W obrotach prywatnych: marka niemiecka 208,25 (— 75), funt angielski 100,40 (— 10), korona czeska 25,50 (plus 5), dolar got. 6,31, rubel złoty 4,71, dolar złoty 9,02, rubel srebrny 1,33, bilon 0,64. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 6,28.

AKCJE

Dla akcji przeważała tendencja słabsza. Notowano: Bank Polski 82,75 — 82 (— 75), Lilpopy 11,20 (plus 5), Ostrowiec 30,50 (— 50), Starachowice 9,75. Transakcje nienotowane: Rudzki 2,50 — 2,25.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych przeważała tendencja mocniejsza. Notowano: 3 proc. pożyczki budowlana 38,4 proc. dol. 47,75, 4 proc. inwest. 104,50 (— 25), serjowa 110 — 115,00 (plus 50), 5 proc. konwersyjna 52 (plus 100), 5 proc. kolejowa 46,25 (plus 125), 7 proc. stabilizacyjna 51,13 (plus 13), odcinki po 500 dolarów 51,75, 4 i pół proc. ziem. 44,50 — 45 (plus 100), 8 proc. m. Warszawy 43,88 — 44,88 (plus 88), 8 proc. m. Łodzi 41, 6 proc. m. Warszawy VI em. 40 (— 50), VIII i IX em. 38,50 (plus 50). Transakcje nienotowane: 5 proc. Warszawy 57 — 58, 5 proc. renta 49,80, 8 proc. dillon. 71,25, 7 proc. Śląska 47,25 — 47,50, 7 proc. warsz. dol. 44,75.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: Dolar kupno 6,25, sprzedaż 6,30, stabilizacyjna kupno 51,00, sprzedaż 51,50, budowlana kupno 38,00, sprzedaż 38,50, dolarówka kupno 47,50, sprzedaż 47,75, inwestycyjna kupno 104,00, sprzedaż 104,50, Bank Polski kupno 83,00, sprzedaż 83,50. Tendencja mocniejsza. (ah)

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo - towarowej w Łodzi notowano: żyto 13,75 — 14,25, pszenica 23 — 24, jęczmień browarny 15,50 — 16, jęczmień przemysłowy 13,50 — 14, owies zbiorowy 12,75 — 13,25, owies jednolity 13,25 — 13,75, mąka żytnia 65 proc. 28,75 — 24,75, mąka żytnia 60 proc. 24,75 — 25,75, mąka pszenna 35,50 — 37,50, otręby żytnie i pszenne 7,25 — 7,75, otręby grube 7,50 — 8,00. Usposobienie spokojne.

NOTOWANIA BAWELNY.

NOWY JORK.

Loco 8,85 wrzesień 8,55 październik 8,68 listopad 8,88 grudzień 8,90 styczeń 8,96 luty 9,04 marzec 9,12 kwiecień 9,20 maj 9,23, czerwiec 9,33 lipiec 9,43.

NOWY ORLEAN.

Loco 8,51 październik 8,63 gr. dzień 8,86 styczeń 8,92 marzec 9,08 maj 9,25 lipiec 9,40.

LIVERPOOL.

Loco 5,32 wrzesień 5,18 październik 5,20 listopad 5,20 grudzień 5,22 styczeń 5,24 luty 5,26 marzec 5,28 kwiecień 5,30 maj 5,32, czerwiec 5,34 lipiec 5,36 sierpień 5,37. Egipska 7,12 październik 6,73 listopad 6,83 styczeń 6,94 marzec 7,06, maj 7,17 czerwiec 7,27 lipiec 7,27.

Upper loco 6,36 październik 6,07 listopad 6,08 styczeń 6,12 marzec 6,17 maj 6,24 czerwiec 6,33 lipiec 6,33.

Szwajcarzy zagrażają istnieniu całego polskiego przemysłu jedwabnego

Stowarzyszenie fabrykantów przemysłu włókienniczego w Łodzi złożyło min. przem. i handlu obszerny memoriał precyzujący sytuację, jaka powstała w przemyśle jedwabnym w związku z uruchomieniem w Rudzie Pabjanickiej pierwszej krajowej wykończalni tkanin jedwabiu naturalnego.

Uruchomienie tej wykończalni przyjęte zostało z prawdziwym zadowoleniem przez przetwórców jedwabiu, którzy dotychczas wysyłali surowy towar do wykończenia zagranicę. Wykończalnia krajowa korzystając ze swego monopolistycznego stanowiska ustaliła za wykończenie stawki wyższe przeciętnie od 100 — 270 proc. od stawek pobieranych przez wykończalnie zagraniczne.

Za farbowanie i wykończenie 1 klg. tkaniny jedwabnej, wagi około 80 gr. i szerokości 95 cm.

wykończalnia w Rudzie pobiera zł. 47,30 bez żadnych rabatów i potrąceń gotówka przed odebraniem towaru, podczas gdy wykończalnie szwajcarskie pobierają zaledwie 20 zł.

Niezależnie od tego wykończalnie zagraniczne przyjmują pokrycie w wekslach,

co daje poważny rabat od tej ceny. Charakterystyczne jest przytem, że macierzysta wykończalnia krajowej wykończalni jedwabiu, firma Schliaren w Bazylei stosuje również te niższe stawki, gdyż obowiązuje ją wspólna umowa wszystkich wykończalni szwajcarskich.

Monopolistyczne stanowisko krajowej wykończalni jedwabiu w Rudzie ułatwione zostało wskutek tego, iż jest ona jedyną wykończalnią naturalnego jedwabiu w Polsce oraz wskutek udzielonej jej przez rząd wyjątkowej ochrony o charakterze celnym. Przed powstaniem tej wykończalni obrót uszlachetniający bierny tkaninami z jedwabiu naturalnego z zagranicą korzystał prawie całkowicie ze zwolnienia z opłat celnych na mocy indywidualnych zezwoleń min. przem. i handlu. Po powstaniu wykończalni krajowej

wydawanie tych zezwoleń ustalo,

wskutek czego krajowi producenci tkanin jedwabnych mają możliwość wykończenia towarów jedwabnych tylko w tej apreturze, która wykorzystuje bezwzględnie swe monopolistyczne stanowisko.

Również i zagadnienie ochrony bilansu handlowego, w którym poważną rolę odgrywała kwota 2 milionów zł. płaconych rocznie wykończalniam zagranicznym, nie zostało rozwiązane. Wykończalnia w Rudzie jest bowiem własnością spółki szwajcarskiej, rozporządzającej 80 proc. akcji.

W ten sposób zaoszczędzona pozornie w bilansie handlowym kwota odpłynie do Szwajcarii

w formie znacznie większej.

Zmniejszone też zostaną dochody, jakie czerpał skarbiec państwa z obrotu uszlachetniającego w postaci cła, opłat za kontrolę i t. d. Wreszcie i kwoty osiągane przez życie gospodarcze Polski z tytułu obrotu uszlachetniającego zostaną tu wyeliminowane. Jeżeli zważyć, że dodatkowe obciążenie z tytułu wykończenia wynosi 2 zł. na 1 mtr. towaru jedwabnego, wówczas dojdzie do wniosku, że ten stan rzeczy musi spowodować

zwyżkę cen,

pozostającą w sprzeczności z wytycznymi polityki gospodarczej rządu.

Wspomnieć też należy o umowie zawartej przez wykończalnię jedwabiu, na podsta-

wie której to umowy wykończalnia przyjmuje towary do wykończenia jedynie od firm, które są członkami zrzeszenia.

Ten stan rzeczy zagraża całości istnienia przemysłu jedwabnego,

gdyż zarówno wysokie stawki pobierane przez wykończalnię, jak i opłaty pobierane przez zrzeszenie polskich fabryk jedwabiu wydatnie podraża towar. Powoduje to unieruchamianie kapitału i uniemożliwia dalszą produkcję.

W tych warunkach radykalną sanację wytworzonego stanu rzeczy umożliwi tylko jaknajszybsze podjęcie obrotu uszlachetniającego tkaninami z jedwabiu naturalnego w sensie wznowienia udzielania zezwoleń na bezcelowy obrót,

podobnie, jak to miało miejsce w okresie przed uruchomieniem pierwszej krajowej wykończalni jedwabiu w Rudzie Pabjanickiej pod Łodzią.

Dolar w Łodzi 6.33 przy tendencji zwyżkowej

Niezem nieumotywowana zwyżka obcych walut, jakkolwiek stosunkowo nieznaczna, trwa w dalszym ciągu, zarówno uwidoczniając się w notowaniach Banku Polskiego, jak i w kursach giełdy prywatnej. Bank Polski notował dolary gotówkowe zł. 6,25, czeki 6,28, funty — zł. 28,36, przy jednoczesnym braku zarówno zapotrzebowania, jak i podaży. Rynek prywatny notował dolary po zł. 6,28 w płaceniu i zł. 6,33 w oddawaniu, dolary złote 9,01 w płaceniu, 9,02 w oddawaniu, funty zł. 28,50 w płaceniu, zł. 28,60 w oddawaniu, przyczem obroty były minimalne. (ag)

Nowa upadłość w Niemczech

Donoszą z Berlina, że zawiesił tam wypłaty znany hurtownik branży konfekcyjnej M. Riemer. Zobowiązania firmy są bardzo poważne.

Bawelna dalej spada pod wpływem szacunku zbiorów tego surowca

Ostatni szacunek stanu bawelny, ogłoszony przez departament rolnictwa Stanów Zjedn. spowodował dość znaczny spadek bawelny amerykańskiej. Podczas, gdy przed ogłoszeniem szacunku bawelna wykazywała tendencję zwyżkową, to już 8 b. m. w dniu szacunku kursy spadły ulegając dalszej niższe.

Identycznie sytuacja przedstawia się, jeśli chodzi o notowania bawelny w Nowym Orleanie.

*

Według danych zrzeszenia pro-

ducentów przędzy bawelnianej zapasy przędzy na 3 b. m. przedstawiały się następująco:

Przędza na sprzedaż 1,256,953 kg., co w porównaniu z okresem poprzednim wykazuje zmniejszenie o blisko 30,000 kg. Zapasy dla potrzeb własnych 440,686 kg., co wykazuje nieznaczne zwiększenie o 10 tysięcy kg.

Ogółem zapasy wynosiły — 1,697,62 kg.; w porównaniu z okresem poprzednim zapasy zmniejszyły się ogółem o 20,328 kg.

CASINO

II-gi tydzień niebywałego powodzenia

Olbrymie, masowe arcydzieło
Chłuba sowieckiej produkcji filmowej

TURBINA 50.000

(„WSTRJECZNYJ”) wytwórni „Sojuzkino” w Leningradzie

Film całkowicie mówiony i śpiewany po rosyjsku.
Wyświetlamy nową, specjalnie dla naszego kina sporządzoną kopję.

Ceny miejsc nie podwyższone. Początek o 4-ej

Passe-partouts i bilety wolnego wejścia nieważne.

Dla ducha i ciała!
Gimnastyka daje radość i zdrowie:
zabawa dla dzieci
tanieczna dla panienek
zdrowotna dla dorosłych
w SZKOLE GIMNAST. i TAŃCA ART.
Tamary Góralskiej
Zapisy codziennie od 6—8 Gdańska 44.

Gimnastyka, Rytmika i Plastyka
Zina Kruszówna
Lekcje rozpoczynają się dn. 15 września
Zapisy codziennie między 5—7^{1/2}
prócz niedziel w lokalu
Narutowicza 32 (Stow. Inżynierów
i Architektów), tel. 183-92.

Zatwierdzone przez Min. W. R. i O. P.
KURSY MUZYCZNE
HELENY ARONSON-WINNIKOWEJ
Kierunek artystyczny **prof. Józef Turczyński**
Klasa fortepianowa — **Helena Winnikowowa**
Klasa skrzypcowa — **Br. Rotształdówna**
Klasa śpiewu — **Dora Scuri**
Przedmioty teoret.: zasady, solfeggio i inne.
Zapisy przyjmuje kancelarja przy ul.
SIENKIEWICZA 53, III p. tel. 184-07
od 10—12 i od 4—6.

Syndyk tymczasowy masy upadłości Jana
Koksa, Farbiarnia i Merceryzarnia zarobkowa,
ogłasza konkurs na dzierżawę powyższych obiektów
łącznie lub oddzielnie. Objazd przedsię-
wziętych można na miejscu, Łódź Limanow-
skiego 87; także udzielić informacji. Oferty pi-
sennie składać na ręce syndyka adwokata Jer-
zego Wolskiego, Wólczańska 58 w terminie do
dnia 16 września 1933 r.
J. Wolski, adwokat.

OGŁOSZENIE.
Syndyk tymczasowy masy upadłości Szulma-Mendla
Cyglera na mocy art. 502 K. H. wzywa wierzycieli po-
wyższej upadłości, aby w ciągu dni 40 stawili się
osobiście lub przez pełnomocników z dowodami uspra-
wiedliwiającymi ich wierzytelności w kancelarji jego w
Łodzi, przy ul. Gdańskiej 44 i oświadczyli z jakiego
tytułu i do jakiej sumy są wierzycielami masy upadłości
oraz złożyli tytuły posiadanych wierzytelności.
Sprawdzenie wierzytelności na mocy art. 503 i nast.
K. H. nastąpi w obecności Sędziego Komisarza w dniu
23 października 1933 r. o godz. 13 w Wydziale III Hand-
lowym Sądu Okręgowego w Łodzi, Pl. Dąbrowskiego 5,
pokoje Nr. 15.
Syndyk tymczasowy
Arnold-Jan Lewin
Łódź, ul. Gdańska 44.

OGŁOSZENIE.
Decyzją Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25 sierpnia
1933 r. w sprawie upadłości Józefa Kłupta został wyzna-
czony 14-dniowy termin do zebrania wierzycieli.
Wobec powyższego zawiadamia się wierzycieli, że
sprawdzenie wierzytelności odbędzie się w obecności
Sędziego Komisarza w II terminie w dniu **25 września**
1933 r. o godz. 12.30 w pok. w pokoju Nr. 15 Sądu
Okręgowego w Łodzi przy Pl. Dąbrowskiego 5.
Niestawiający wierzyciele podlegają skutkom
art. 513 K. H.
Jednocześnie zawiadamia się, że z mocy art. 514 K.
H. w dniu **6 października 1933 r.** o godz. 12-ej
w pok. Nr. 15 Sądu Okręgowego w Łodzi odbę-
dzie się pod przewodnictwem Sędziego Komisarza ze-
branie wierzycieli, których pretensje zostały sprawdzone
i przyjęte — celem zawarcia układu z upadłym lub też
związku wierzycieli i wyboru syndyka zastępczego.
Łódź, dn. 10 września 1933 r.
Sędzia Komisarz: Syndyk Tymczasowy:
(-) **Jakób Paters S. H.** (-) **Emil Hadrian.**

SZUKAJMY NOWYCH TALENTÓW!
Z dniem 30 września r. b. rozpoczyna się
Cenne nagrody oraz stałe angagement dla laureatów konkursu.

Komitet Synagogi przy Al. Kościuszki
niniejszem podaje do wiadomości, że
wydzierżawienie miejsc na rok 1933/34
odbywać się będzie w Kancelarji Synagogi w porządku następującym:
a) dn. 12, 13, 14, 18, 19 b. m. w godz. 3^{1/2} p. p. do 7 wiecz.
b) dnia 16 b. m. w godz. 3—5^{1/2} popol.
c) dnia 17 b. m. od godz. 10 rano do 1 popol. i od 3—7 wiecz.
d) dnia 20 b. m. od godz. 10 rano do 1 popol.
Osoby pragnące odnowić weszloroczną dzierżawę miejsce zechcą zgłosić się do
Kancelarji Synagogi najpóźniej do niedzieli, dn. 17 b. m. włącznie.
W związku ze spodziewanym licznym napływem publiczności, z po-
wodu zaangażowania nowego kantora, kontrola biletów przy
wejściu do Synagogi w roku bieżącym będzie wyjątkowo ścisła. Upra-
sza się przeto o każdorazowe okazywanie biletów przy wejściu
do Synagogi, gdyż osoby, nieposiadające biletów bezwzględnie
wpuszczane nie będą.

PRZEDSZKOLE „Dom Dziecięcy”
syst. Montessori
W. KAPŁANÓWNY
przeniesione zostało na
ul. PIOTRKOWSKĄ 94 w ogrodzie
parter, lewa of., tel. 248-14
Przyjmuje się zapisy codziennie od godz. 12—2 i 4—6
Języki obce dla dzieci
Zajęcia przed i popołudniu.

STENOGRAFJI
polskiej i niemieckiej wyucza
HENRYK BERMAN
ul. Przejazd 19. Tel. 136-05
Zapisy do NOWYCH kompletów cods. od 5—8 w.
Początek wykładów 15 września r. b.

JEDYNY PRZYJACIEL
KTÓRY NIGDY NIE ZAWODZI
TO ORYGINALNE
„OLLA”
„PREZERWATYWY”

KUPUJCIE Z I-go ŹRÓDŁA
WIELKI WYBÓR
Wózków dzieciennych
Materaców sprężynowych „PATENT”
Łózek metalowych
Wyżymaczek amerykańskich
Nabyć można w **FABRYCZNYM SKŁADZIE**
„DOBROPOL” Łódź, Piotrkowska 73,
TEL. 188-01, w podwórku.

Cukiernia „Źródło”
Łódź, Przejazd 1, tel. 209-87.
poleca swe wyborowe wyroby cuklarnicze
Nowość! „Słomki” Nowość!
w cenie 10 gr. sztuka.
Duży wybór ciastek deserowych po 20 gr.
Dla szkół i stowarzyszeń 10 proc. rabatu.

Do akt. Nr. Km. 1630 | 1933
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź, **Leon Wąsowski** zam. w Łodzi
przy ul.
Narutowicza 10
na zasadzie art. 602 K. P. C. ogła-
sza, że w dn. 26 września 1933 r.
o godz. 11 w Łodzi, przy ul.
Cegielińskiej 82
odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości a mianowicie:
2 nocnych stolików, toaletki dębo-
wej, szafy do rzeczy i pianina czarnego
oszacowanych na łączną sumę zł. 670
które można oglądać w dniu licytacji
w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej
oznaczonym.
Łódź, 8.9.1933 r.
Komornik (-) **Leon Wąsowski**

Do akt. Nr. Km. 1415 | 1933
Obwieszczenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź, **Antoni Kulak**, rew. XIX-go za-
mieszkały w Łodzi przy ul.
Abramowskiego 20
na zasadzie art. 602 K. P. C. ogła-
sza, że w dniu 28 września 1933 roku
o godz. 11 w
Konstantynowie ul. Łaska 7
odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości a mianowicie:
16 beczek mydła wagi 150 kg. każda,
1 puszka barwników wagi 10 kg.
oszacowanych na łączną sumę zł.
850 które można oglądać w dniu
licytacji w miejscu sprzedaży, w cza-
sie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 7.9.33
Komornik w z. (-) **Antoni Kulak**

Do akt. Nr. Km. 1389/35.
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
Antoni Kulak rewiru 19-go zam. w
Łodzi przy ul. Abramowskiego 20
na zasadzie art. 602 K. P. C. obwie-
szcza, że w dniu 29 września 1933 r.
o godz. 12 we wsi i gm. Nowosol-
nej ul. Zgierska 7
odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości a mianowicie:
około 100 metrów żyta ze słomą
oszacowanych na łączną sumę
zł. 1000
które można oglądać w dniu licyta-
cji w miejscu sprzedaży, w czasie
wyżej oznaczonym
Łódź, dn. 7.9. 1933
Komornik w z. (-) **Antoni Kulak**

Akademickie
BIURO INFORMACYJNE
ul. Pomorska nr. 40, m. 10,
3—8 w.
udziela bezpłatnie wszelkich infor-
macyj oraz załatwia formalności za-
pisu na wszystkie wyższe uczelnie
zagraniczne, załatwia wizy ulgowe i
bezpłatne, wydaje leg. C. I. E., ulgi
kolejowe, tłumaczenie etc.
Uwaga. Bliższe informacje w
sprawie składania podań na
Uniwersytet warszawski!

KANCELARJA
Mgra Zofji Beylin
Tłumacza przysięgłego
dla języków:
francuskiego, niemieckiego
i rosyjskiego
mieści się przy ul.
Piotrkowskiej 89, II p. fr., tel. 145-03

LECZNICA
CHORÓB OCZU
ze stałymi łózkami
DOKTORA
DONCHINA
ul. Piotrkowska 90,
tel. 221-72
Przyjmuje się chorych wymagają-
cych przebywania w lecznicy (ope-
racje etc.), a także chorych przy-
chodzących 9—1 i od 4—7^{1/2}

GABINETY KOSMETYKI LEXARSKIEJ
chor. skóry i włosów
SZKOŁA KOSMETYCZNA
zatw. przez władze Państw.
Dr. med. LEWINSONOWEJ
przeniesione na
Piotrkowska 86, tel. 143-63
od 10 r. — 8 w.
Chirurgja kosmetyczna, tyłki
odmrożenie. Usuwanie owłosienia

Gabinet kosmetyki
leczniczej i toaletowej
Z. SZWALBE
dyplom Uniwersytecki
Powrótca
Moniuszki 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich
defektów cery.
Usuwanie bezpowrotnie i bez
śladow szpeczących włosów.
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

„HYGIENA”
Łódź, Andrzejka 1.
Przyjmuje wszelkie roboty, wshodzą-
ce w zakres czyszczenia szp. i foto-
rowania, wyklinowania i drutowania
posadzek. Sprzątanie biur i mieszkań
Ceny niskie. Tel. 103-47 (przyw.)
Czynny do godz. 7-ej.

Do akt. Nr. Km. 149 | 33
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź, rew. 6, **Leon Wąsowski**, zam. w
Łodzi przy ul. Narutowicza 10
na zasadzie art. 602 K. P. C. o godz.
11 w Łodzi, przy ul.
Cegielińskiej 66
odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości a mianowicie:
maszyny żelaznej mechanicznej t. zw.
snowadio i szlachmaszyny żelaznej
mechan.
oszacowanych na łączną sumę zł. 1700
które można oglądać w dniu licytacji
w miejscu sprzedaży w czasie wyżej
oznaczonym.
Łódź, 8.9. 33
Komornik (-) **Leon Wąsowski**

KONKURS AMATORÓW GRY SCENICZNEJ (ZAWODOWCY WYKLUCZENI) • ŚPIEW, DEKLAMACJA, HUMOR, MUZYKA i TANIEC
Zgłoszenia: codziennie od 11 rano do 7 w. Narutowicza 18 Varieté „TABARIN” (dawn. „Americana”)

METRO **Największe dzieło** **René Clair'a** **ADRIA**
Wcielenie radości życia i czystej sztuki filmowej, zrealizowane i wyświetlane z nieby-
wałym powodzeniem na całym świecie p. t.
Niech żyje wolność
W rol. główn.: **H. Marchand, Rajmund Cordy** • **Passe-partouts nieważne**
Przejazd 2 **Dziś i dni następnych!** **Główna 1** **Dziś i dni następnych!**

WYSTAWA DYWANÓW • Ostatnie 3 dni •

(Oryginalnych Perskich)

w Grand Hotelu pokój Nr. 111

Nadzwyczajne okazy! Ceny kryzysowe!
Firma Rubin Steinberg, Warszawa
(b. wsp. f-my Papazian) Wspólna Nr. 37,
tel. 955-52.

Dźwiękowy Kino-Teatr

Sztuka

Kopernika 16.

Następny program:

Nenita, kwiat Hawanny
z uroczą **Lupą Velez**

Najnowsza i najwybitniejsza kreacja fascynującej uwodzicielki

Joanny Crawford

Mężczyźni w jej życiu

Czy kobieta zawsze musi płacić wysoką cenę za miłosne szaleństwa swojej przeszłości?

W głównych rolach męskich: **NILS ASTHER** i **ROBERT MONTGOMERY**
oraz: **Przygoda jednej nocy (9.25)**

Dr. G. Rydzewski

choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe

Zamenhofs 6
powrócił

przyjmuje od 9—10 i 6—8 wiecz.
w niedziele i święta od 10—12.

Pielegniarki- hygienistki

przyjmują dyżury i wszelkie zabiegi

po cenach przystępnych
Piotrkowska 62, m. 103
tel. 242-82.

Doktor

KLINGER

spec. chor. weneryczn., skórnych i włosów (porady seksualne)

Andrzeja 2, tel. 132-28

Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w.
W niedzielę i święta od 10—12

Gabinet chirurgiczny
Dr. med.

M. Kantora

został przeniesiony na ul. Zieloną 5

Tel. 112-22

Przyjm. od 1—3 i 6—8 w.
Ceny lecznicowe.

Doktor

H. SZUMACHER

Choroby skórne i weneryczne

powrócił

Piotrkowska 56 tel. 148-62

Przyjmuje od 1 1/2—4 pp. i o 6—9 w.
w niedz. i święta od 10—1 pp.

Ceny lecznic

Dr. Akselrad

chor. wewnętrzne

powrócił

Nawrot 39, tel. 186-22

Godz. przyj. 6—8 w.

Dr. med.

L. NITECKI

Spec. chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych

Nawrot 32 tel. 213-18

przyjmuje od 8—9 r. i od 4—8 w.
w niedziele i święta od 9—12 w po

Dr. med. Z. DATYNER

UROLOG

Chor. nerek, pęcherza i dróg moczowych

Zachodnia 59-a
telef. 148-95

przyjmuje od 2—3 pp. i od 6—8 w

Gabinet Chirurgiczny
D-ra med.

J. Szreibera

mieści się obecnie

ul. NARUTOWICZA 9
telef. 122-95

(Operacje, opatrunki, lecz. żyłaków i t. d.)

przyjmuje ad 2—3 i od 7—8.30 w.

CENY LECZNICOWE

Dr. med.

Artur Banasz

chirurg-urolog

Wólezańska 23

wznowił przyjęcia

przyjmuje od 4 do 6 pp.
Dla niezamożnych ceny
lecznicowe

Dr. I. Majbaum

Choroby chirurgiczne

Wólezańska 36, tel. 203-10

powrócił

przyjmuje od 1—2
w lecznicy Piotrkowska 294
od 5—6 po poł.

Doktor

W. Łagunowski

Piotrkowska 70, tel. 181-83

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe

Gabinet Roentgeno-leczniczy

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1—ej do 2.30 pp., od 6 do 8.30 wiecz.
w niedziele i święta od 10—1

Dr.

F. Praszki

Cegielniana 3

powrócił

DR.

Morkowicz

PRZEPROWADZIŁ SIĘ

na Zachodnią 66

II wejście, Piotrkowska 33.

Tel. 123 27.

Przyjm. od 5—7 w.

PROSZEK
Z „KOGUTKIEM”
(MIGRENO-NEVROSIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENE, NEURALGJE,
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE I T.P.
PROSZEK TEN WYRABIAMY I W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDANIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
Z „KOGUTKIEM”

Dr. M. Eljasberg

chirurg

powrócił

Piotrkowska 80, tel. 117-87.

Doktor

B. Knichowiecki

chor. dzieci

przeprowadził się do domu przy ul.

Zachodniej 63, tel. 110-20

przyjmuje od 2—5 po poł.

Lekarz-dentysta

S. Rakiszski

powrócił

i wznowił przyjęcia
Zielona Nr. 6, fr. I p.

Dr. med. A. MAZUR

Specjalista w chor. uszu,

nosa, gardła i krtani

Piłsudskiego (Wsehodnia) 65

Tel. 166-01

powrócił

Przyjmuje od 12.30—1.30 i od 5—7,
w niedziele i święta od 12—1.

Szkoła Powszechna Męska

przy GIMNAZJUM Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów w Łodzi,

POMORSKA 46-48, tel 106-64.

Zapisy kandydatów trwają. Do klasy I przyjmowani są chłopcy z ukończonym szóstym rokiem bez umiejętności czytania i pisania.

Czesne we wszystkich 6 klasach wynosi 15 zł. miesięcznie.

Kancelaria przyjmuje zapisy codziennie oprócz sobót, od godz. 9 do 2 i od 5 do 7 wiecz.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

MISS MARY udziela angielskiego, francuskiego, niemieckiego, włoskiego najnowszym systemem „Linguaphone”. Złatwia również wszelką korespondencję. Piotrkowska nr. 24, m. 7, dawniej Traugutta 2.

Kupno i sprzedaż.

ZŁOTO, SREBRO,
biżuterję i kwity lombardowe
kupuje i płaci najwyższe ceny
Magazyn jubilerski **I. Fijałko,**
Piotrkowska 7.

!! BRYLANTY !!
ZŁOTO, SREBRO, BIŻUTERJE,
kwity lombardowe kupuje i płaci
najwyższe ceny. Magazyn jubilerski
M. Mizes, Piotrkowska 30.

MARJA
FAJNBURG-WAHLMANOWA
powróciła

I wznowiła lekcje gry
fortepianowej
Narutowicza 74, I piętro front.
Godz. 2—5 i 8—9.

WÓZECZKI dziecięce Kon-Kon
po cenach fabrycznych, wy-
maozki poleca **Marja Jakobi,**
Piotrkowska 107, sklep w pod-
wórzu. 676—8

DZIECIENNE auto pedałowe i
rewer 3-kołowy w dobrym sta-
nie tanio do sprzedania. Miel-
czarskiego 24, m. 5.

Różne

ZDJĘCIA DO MATRYKUL i
paszportów po cenach niżej
konkurencyjnych wykonuje za-
kład fotograficzny **L. Laks** w
Łodzi, ul. Żeromskiego 84. Do-
jazd tramwajami 5, 6, 8, 9.
Przyjmuje się również do wy-
wołania, kopjowania i powięk-
szania. 26—30

ZGUBIONO kwit kaucyjny Elek-
trowni Łódzkiej na zł. 25.— na
nazwisko **Buchman Heter,** zam.
Piotrkowska 117.

CHRONICZNIE chorym stały
pobyt tanio. Sanatorium „Sa-
lus”, Kraków, Szujskiego. 994—3

GARAŻ na jeden samochód do wy-
najęcia przy ul. Narutowicza 37.
Wiadomość u gospodarza domu. 5392—3

FOTOGRAFJE do matrykul i
dowodów **6 sztuk tylko 1 zł.**
w zakładzie fotograficznym
„Sfinks”, 6-go Sierpnia 9. Na
miejsu dział prac amatorskich
po bardzo niskich cenach.

Posady

CWERNIARKI na jedwab mogą
się zgłosić. Ul. Borysza 9, Godess,
Tkalinia.

Uzdrowiska

KRYNICA Pensjonat „Adria”
pod zarządem T. Rubinsztajna
wej. Willa urządzona z pełnym
komfortem, woda bieżąca zimna
i ciepła w pokojach. Ceny
znacznie niższe. —5

ŁODZIANIE wyjeżdżając do Kryni-
cy najchętniej zamieszkują w
pensjonacie „Podhale”. Kuchnia
wykwintna oraz djetetyczna. Ceny
niskie. **Władysław Berezowski.**
11026—7

Lokale

ELLEGANCKO umeblowany pokój
z widokiem na park (umywalnia z
bieżącą wodą) z całodziennym u-
trzymaniem, ewent. bez od zaraz
do wynajęcia. Godz. 2—5 i 8—9
wiecz. Narutowicza 74, I piętro,
front m. 4. 5427—3

BEZ ODSTEPNEGO od zaraz do
wynajęcia 2 pokoje i kuchnia z
wszelkimi wygodami, wyremonto-
wane. Al. 1 Maja nr. 40, u do-
zorey.

3 POKOJE z kuchnią, łazienką
wszelkimi wygodami, nie wy-
żej drugiego piętra, w śródmie-
ściu poszukuje. Dzwonić
209-54.

DWA POKOJE z oddzielnym wej-
ściem na biuro, ulica Piotrkowska.
I piętro, do wynajęcia. Dzwonić
144-11. 5243—3

Prenumerata miesięczna „Głos Poranny” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnośnienie —
40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.— zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia sa wiersz milimetrowy 1-szpaltowy (strona 3 szpalt): 1-sza strona 2 zł; Reklamy tekstem
redakcyjnym zł. 1.50; w tekście z zastrzeżeniem miejsca na stronie od 2 do 7 włącznie 60 gr.
bez zastrzeżenia miejsca 50 gr. nadesłane od strony 8-iej do końca tekstu 40 gr. nekrologi 40 gr. Zwyczajne
(str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najniższe ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wy-
raz, najniższe zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i ślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są
z 50% drożej. Reklamy w dodatku ilustrowanym za 1 cm. kwadratowy 1 zł.